

10 JAAR VRIJDAGGROEP

10 JAAR ENGAGEMENT

VOORWOORD

VOORWOORD VAN ONZE VOORZITTERS

De Vrijdaggroep is een pluralistisch beleidsplatform bestaande uit geëngageerde jongeren uit diverse maatschappelijke geledingen, gesteund door de Koning Boudewijnstichting. Onze missie is om met origineel studiewerk en opiniestukken het publieke debat te voeden en na te denken over de huidige en toekomstige uitdagingen van België en daarbuiten. Het tienjarig jubileum van de Vrijdaggroep valt in een cruciaal verkiezingsjaar. In juni en oktober 2024 trekken we met z'n allen naar de stembus voor de lokale, regionale, federale en federale verkiezingen. Dit jaar gaan één miljoen jongeren voor de eerste keer stemmen. Dit vormt een belangrijke stresstest voor onze democratie. Tegen deze achtergrond zien wij voor de Vrijdaggroep drie cruciale taken weggelegd.

DEMOCRATIE NIEUW LEVEN INBLAZEN

Het vertrouwen van de jeugd in onze politieke instellingen bevindt zich op een historisch dieptepunt. Onderzoeken vertellen ons dat meer dan een kwart van de jongeren niet meer in democratie als beste bestuursvorm gelooft. Een nog hoger percentage hengelt naar een sterke leider.

Deze context wordt nog verontrustender door de opkomst van extremistische partijen aan zowel de linker- als rechterzijde van het politieke spectrum. De democratische bandbreedte voor beleidsvorming lijkt steeds smaller te worden, waardoor de uitdaging om effectief en gedragen beleid te voeren des te groter wordt.

We mogen het belang van onderzoeken naar het geloof in democratie zeker niet overschatten, de democratische geest onder jongeren is immers door de generaties heen altijd al aan een jojo-effect onderhevig geweest. Toch slaan de waarschuwingssignalen nu een andere, meer dringender toon aan.

Jongeren, opgegroeid in een wereld waar informatie met de snelheid van het licht beweegt, ervaren politieke processen als traag en omslachtig. Terwijl fungeren sociale media als brandversnellers van halve waarheden of nepnieuws. Dit vergroot de kloof tussen jongeren en traditionele politieke structuren. In deze ontwrichtende tijden is er een dringende behoefte om het geloof in de democratie opnieuw te cultiveren, een soort democratisch chauvinisme dat de jeugd en alle burgers herinnert aan de waarde en het belang van een functionerende, overleggende democratie.

DENKEN AAN DE LANGE TERMIJN

Het is goed leven in België. We hebben het geluk in een land te leven dat divers, welvarend en solidair is. Niettemin moeten we waakzaam blijven en dit niet als vanzelfsprekend beschouwen. Hoe langer hoe meer blijkt België achteraan te bengelen op internationale ranglijsten die peilen naar o.a. prestaties inzake economie, innovatie, welzijn en klimaat. Belangrijke dossiers liggen al decennialang een dikke pak stof te vergaren. Het huidige politieke systeem kampt met een structurele zwakte: het ontbreekt aan een langetermijnvisie. Vooral jongere en toekomstige generaties, die binnen het stelsel van representatieve democratie nauwelijks vertegenwoordigd zijn, ondervinden hier hinder van. De Vrijdaggroep tracht het voortouw in het publieke debat te nemen door opiniestukken, rapporten, en whitepapers op te stellen, alsook door debatten te organiseren, iets wat nu meer dan ooit van cruciaal belang is. Met de verkiezingen van 2024 voor de deur, tegen een decor van politieke en economische polarisatie, schreeuwen de uitdagingen die voor ons liggen om meer samenwerking, dialoog en daadkracht. Precies hierin ligt de cruciale rol van een pluralistische en onafhankelijke denktank als de Vrijdaggroep.

OVERLEG TUSSEN TAALGEMEENSCHAPPEN

Ons staatsbestel is complex, wat het vormen van beleid en regeringen ingewikkeld maakt, en onze politici overschrijden zelden de taalgrens. Onafhankelijk van de individuele meningen onder de leden van de Vrijdaggroep over België's institutionele toekomst, erkennen we dat het ontbreken van een gedeelde democratische ruimte een probleem is.

De Vrijdaggroep, die België met al haar complexiteiten als uitgangspunt neemt, streeft ernaar bruggen te slaan tussen de diverse culturele en taalgemeenschappen van ons land. Onze missie is het stimuleren van en bijdragen aan een dialoog die verder gaat dan de gebruikelijke tegenstellingen.

Dit document biedt in vogelvlucht een overzicht van ons werk van het afgelopen decennium. Alvast veel leesplezier gewenst en op naar de volgende tien jaar!

Henriette de Robiano
Thibault Viaene
Voorzitters Vrijdaggroep

VOORWOORD VAN DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

De Koning Boudewijnstichting ambieert sociale verandering te realiseren en heeft daarbij bijzondere aandacht voor de zwaksten in de samenleving. Door diverse actoren samen te brengen, en door steeds op zoek te gaan naar de meest creatieve en impactvolle denkpistes voor problemen, fungeert het als een maatschappelijk innovatielaboratorium. Ik vergelijk de KBS daarom graag met de legendarische Starship Enterprise uit Star Trek. *'To boldly go where no one has gone before'*, is het motto van kapitein Kirk en zijn crew op hun ontdekking van de ruimte, op zoek naar vergeten volkeren en verloren zaken. Zo biedt de Koning Boudewijnstichting een kader waar sociale ondernemers met privaat geld mogen experimenteren, en falen. Want maatschappelijke verandering en impact (in het jargon de zgn. theory of change) zijn maar heel zelden lineair, wist mijn voorganger Luc Tayart me op de borst te drukken. Er zijn veel verschillende initiatieven nodig om iets in beweging te zetten.

Toen Prof. Jonathan Holslag mij in 2011 contacteerde om te polsen of ik met hem en een aantal geëngageerde jongeren wilde nadenken over het opzetten van een denktank, was ik onmiddellijk enthousiast over het idee. Het land zat toen al meer dan 500 dagen zonder federale regering en het leek alsof de verschillende ideologische families en gemeenschappen het verleerd waren naar elkaar te luisteren en met elkaar in dialoog te treden. Omdat men de andere niet kende, was het vertrouwen zoek en leek het een hele uitdaging een pluralistisch doch coherent en ambitieus toekomstperspectief voor het land te formuleren.

Onze denktank zou niet alleen jongeren samenbrengen die misschien ooit belangrijke verantwoordelijkheden zouden opnemen. Dankzij onze zeer diverse achtergronden – professioneel, ideologisch en socio-cultureel – zouden we onderbelichte problematieken op de agenda trachten te zetten en creatieve beleidsaanbevelingen formuleren. Er was meer dat ons, de jongeren, verbond dan verdeelde in het licht

van de vele uitdagingen voor onze generatie. En zo geschiedde. Dankzij het vertrouwen en gulle steun van de Stichting werd de Vrijdaggroep in april 2013 boven het doopvont gehouden. Een decennium en heel wat crises later is de Koning Boudewijnstichting bijzonder trots op de realisaties van de Vrijdaggroep. Via honderden opiniestukken, tientallen rapporten, rondetafels, evenementen en tussenkomsten in het publieke debat heeft de groep het publiek gesensibiliseerd, beleidsmakers geïnspireerd en bruggen tussen de verschillende gemeenschappen van ons land gebouwd. Op een bepaald moment waren vier Vrijdaggroepers zelfs betrokken – elk voor een andere partij – bij het onderhandelen en schrijven van een regeerakkoord. Zoals gezegd, maatschappelijke verandering realiseren is zelden een lineair proces, maar daarom is de impact niet minder reëel.

Ik wens alle leden en alumni van de Vrijdaggroep te bedanken voor hun belangeloze inzet doorheen de jaren, en hen proficiat te wensen met dit jubileum! Ik ben er zeker van dat zij gezien al het aanwezige talent de komende 10 jaar met verve zal blijven wegen op het maatschappelijke debat en een actor van inclusieve en positieve verandering zal blijven.

Brieuc Van Damme
CEO Koning Boudewijnstichting
Co-oprichter en eerste voorzitter
van de Vrijdaggroep

DE VRIJDAG- GROEP

Sinds haar oprichting 10 jaar geleden, vormt de Vrijdaggroep een pluralistisch denkplatform voor talentrijke jongeren tussen 23 en 35 jaar. De Groep bestaat uit leden met een hart voor beleid en maatschappelijke vraagstukken, afkomstig uit de drie taalgemeenschappen die ons land rijk is. De Vrijdaggroep streeft er naar innovatieve oplossingen te bedenken voor de vele beleidsuitdagingen waarmee België geconfronteerd wordt.

De unieke identiteit en kracht van de Groep ligt in de diversiteit van haar leden, die komen uit een breed scala aan professionele en socio-culturele milieus. Dit zorgt voor een rijke mix van perspectieven, waardoor de Vrijdaggroep een unieke en dynamische kijk op het beleid kan bieden. Leden worden consensueel gekozen, met als doel deze diversiteit te versterken en een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende taalgroepen en professionele velden te waarborgen.

De Vrijdaggroep centreert haar activiteiten rond het opstellen van rapporten, het schrijven van opiniestukken en het organiseren van debatavonden. Deze rapporten en opiniestukken worden zowel in het Frans, als het Nederlands en het Duits gepubliceerd. De rapporten vinden hun weg naar het publiek via de eigen kanalen van de groep, terwijl de opiniestukken vaak verschijnen in toonaangevende media zoals l'Echo, Knack of GrenzEcho.

Elk stuk, of het nu een rapport of een opiniestuk is, draagt de handtekening(en) van de (co-)auteurs. Deze auteurs nemen volledige verantwoordelijkheid voor de inhoud, waarbij ze niet alleen hun expertise, maar ook hun persoonlijke en ideologische visies inbrengen. Echter, elk document is ook het eindresultaat van een diepgaande groepsdynamiek, waarbij alle leden van de Vrijdaggroep de gelegenheid krijgen om hun inzichten te delen, constructieve feedback te geven en samen te werken aan de verfijning van de inhoud. Deze aanpak verzekert dat de uiteindelijke publicaties niet alleen de diversiteit en rijkdom van de groep weerspiegelen, maar ook een gebalanceerd en doordacht standpunt bieden op de behandelde thema's.

De Vrijdaggroep geniet de ondersteuning van de Koning Boudewijnstichting, die logistieke en financiële steun verleent. Deze steun stelt de Groep in staat om haar onafhankelijkheid te bewaren, de Stichting oefent geen invloed uit op de keuze van de thema's of de standpunten die de groep inneemt.

Persartikelen

- Le Groupe du Vendredi, c'est quoi ? Le Soir 2018.
- Le Groupe du Vendredi, le lobby qui révèle les décideurs, L'Echo 2022.
- Denkfabrik „Freitagsgroupe“ will die demokratische Debatte in Belgien voranbringen, GrenzEcho 2022.
- „Freitagsgroupe“ für Tagung zu Gast in Eupen, GrenzEcho 2023.

WERKING

BEPALEN VAN DE AGENDA

Aan het begin van elk jaar stellen we gezamenlijk een werkagenda op, waarbij elk lid de kans krijgt om een project voor te stellen. Deze projecten worden vervolgens beoordeeld en geselecteerd op basis van hun relevantie en impact. Elk gekozen project wordt gedragen door een team van twee tot vier leden, die de verantwoordelijkheid nemen om het uit te werken tot een rapport, een evenement of een ander format. Deze aanpak zorgt voor een grondige studie van het onderwerp en stimuleert de uitwisseling van diverse inzichten binnen het team. Voor het jaar 2024 zijn we onder meer bezig met de ontwikkeling van rapporten over thema's zoals democratische vernieuwing en de rol van participatie, de uitdagingen rond betaalbaar wonen en de toekomst van de gezondheidszorg. Daarnaast heeft de Vrijdaggroep ook een vaste column in L'Echo en Knack, waar onze leden hun perspectieven op actuele onderwerpen kunnen delen. Tenslotte werken we vaak samen met nevenorganisaties voor onze input op gespecialiseerde thema's. Zo hebben we dit jaar bijgedragen aan het initiatief 'We Need To Talk' van de G1000, waarbij we deelgenomen hebben aan het Consortium dat het project leidt en een strategische en adviserende rol speelt.

DE PLENAIRE SESSIES

Onze bijeenkomsten – we noemen deze 'plenaire sessies' – vinden plaats op vrijdagavond en zaterdagochtend, zes à zevenmaal per jaar, hoofdzakelijk in Brussel. Echter, één keer per jaar wijken we uit naar de geboorte- of woonstad van één van onze leden, wat bijdraagt aan het groepsgevoel en ons inzicht geeft in de diverse achtergronden binnen de Groep. Op vrijdagavond, komen we samen in een iets meer informele setting, waarbij een keynote speaker wordt uitgenodigd. Deze gast onderhoudt ons

met een actueel of minder actueel thema. Soms organiseren we op vrijdag ook een workshop, bijvoorbeeld over het schrijven van opiniestukken of het geven van radio- of televisie-interviews, om onze vaardigheden verder te ontwikkelen. Tijdens de zaterdagssessies richten we ons intensief op de bespreking van ontwerprapporten die door de leden worden voorgesteld of andere werkonderwerpen. Dit proces stelt elk lid in staat om input en feedback te geven op de inhoud, wat leidt tot een diepgaande discussie over de voorgestelde thema's en bevindingen. Deze uitwisselingen zijn gericht op het verfijnen en versterken van de projecten, waarbij we streven naar een consensus of een rijke diversiteit aan perspectieven die de pluraliteit van onze groep weerspiegelen. Naast de inhoudelijke discussie over ontwerprapporten, besteden we tijdens onze zaterdagssessies ook aandacht aan de evaluatie van de operationele werking van onze groep. Dit onderdeel van de bijeenkomst stelt ons in staat om processen en structuren binnen de Vrijdaggroep kritisch te bekijken en waar nodig te optimaliseren.

OUTPUT

Na de bespreking en verfijning van de ontwerprapporten en andere projecten, krijgen de auteurs enkele maanden de tijd om hun bevindingen uit te werken tot een uitgebreid rapport van ongeveer 30 pagina's. Het doel is om een grondige analyse te presenteren, gestoeld op feiten en cijfers, die niet alleen de kern van een specifieke problematiek blootlegt, maar ook en vooral vernieuwende en praktische oplossingen voorstelt aan beleidsmakers en spelers in het publieke debat. Daarnaast streven we ernaar om het bredere publiek bewust te maken en te betrekken bij deze kwesties, onder meer door de inzet van media. Om de kwaliteit en relevantie van onze rapporten te waarborgen, organiseren de auteurs privébijeenkomsten met experts waarin ze hun ideeën toetsen en waardevolle feedback integreren.

HUIDIGE LEDEN (2024)

Cyrus Bohn

Cyrus is gepassioneerd door de bebouwde omgeving en zijn interactie met technologie. Hij behaalde zijn diploma als burgerlijk ingenieur architect aan de KU Leuven en heeft ook een MBA behaald aan INSEAD in Frankrijk en Singapore. Cyrus werkt voor Tesla in Berlijn waar hij de expansie in centraal Europa leidt.

Voorheen werkte hij als consultant bij Deloitte en was hij actief bij UN-Habitat, de stedenbouwkundige tak van de Verenigde Naties, in New York. Tijdens zijn studies was hij tevens ondervoorzitter van de MUN Society Belgium.

Aline Buysschaert

Aline heeft economie aan de Université Catholique de Louvain gestudeerd, maar ook Finance and Development aan de Johns Hopkins Universiteit in Washington dankzij een beurs van de Belgian American Educational Foundation (BAEF). Na een stage bij de Europese Commissie trok ze naar Zuid-Afrika om er in een incubator voor sociaal ondernemerschap te werken.

Vandaag is ze financieel analist bij Kois Invest, een sociaal investeringsfonds. Ze werkt eveneens een certificaat in economische en sociale ethiek af aan de Hoover leerstoel van de UCL.

Tine Carmeliet

Tine is gepassioneerd door “anything life sciences” en specialiseerde zich in juridische en beleidsmatige vraagstukken rond gezondheid. Ze is sinds 2015 advocaat bij het advocatenkantoor Allen & Overy LLP, waar ze cliënten adviseert over het op de markt brengen van geneesmiddelen, de toepassing van nieuwe technologieën en wetenschappelijke vooruitgang en veranderende wetgeving.

Ze is in het bijzonder geïnteresseerd in health equity en preventief gezondheidswerk, evenals inclusiviteit en gender equality.

Na haar studie rechten aan de KU Leuven behaalde Tine een Master of Arts in European Studies aan de Johns Hopkins University School of Advanced International Studies. Daarnaast is ze actief als praktijkassistente aan de KU Leuven. Tine houdt van andere culturen en verre reizen, en boeken lezen in een (te kleine) koffiobar.

François-Guillaume de Lichtervelde

François-Guillaume is een ondernemer actief in duurzame technologie. Met Greenomy werkt hij aan het vergemakkelijken van naleving van nieuwe Europese duurzaamheidsregels voor bedrijven. Deze onderneming bouwt voort op zijn ervaring als advocaat in Europees recht bij het Amerikaanse advocatenkantoor Cleary Gottlieb Steen & Hamilton en op een stage bij de Europese Commissie.

François-Guillaume is afgestudeerd in rechten en handelsingenieur, met diploma's van de London School of Economics en de KU Leuven. Als lid van de Vrijdaggroep streeft hij ernaar bij te dragen aan het publieke debat door constructieve perspectieven over maatschappelijke kwesties naar voren te brengen. Hij is in het bijzonder geïnteresseerd in Europese, milieugerelateerde en technologische onderwerpen.

Henriette de Robiano

Henriette, covoorzitter van de Vrijdaggroep, is ingenieur-architecte (Université Libre de Bruxelles). Via twee uitwisselingen specialiseerde zij zich in bouwfysica (aan de Technische Universiteit van Denemarken) en klimaatverandering (Universiteit van Concepción, Chili). Tijdens haar professionele loopbaan heeft ze als ingenieur en als architect gewerkt op grote Belgische werven: bv. NAVO, hoofdkantoor BNP Paribas, huisvesting voor de Brusselse bouwadministratie, Karel de Grote hogeschool ...). Zij is ook EPB-certificeerder voor Brussel.

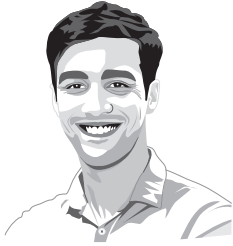
Henriette kent het landschap en de behoeften van de bouwsector zeer goed. Voordat ze aan de slag ging bij Climact, bracht Henriette anderhalf jaar door in New York waar ze via het Prins Albertfonds de export van Belgische ventilatieproducten van het Belgische bedrijf 'Renson' lanceerde. Bij Climact is Henriette de referentie voor technische aspecten met betrekking tot renovatie en duurzame nieuwbouw.

Alessandro Drappa

Alessandro is afgestudeerd aan de Solvay Business School en de National University of Singapore. Actief in de startup-scene sinds zijn studententijd, richtte hij na zijn studie Recovr op, een startup die zich bevindt op het snijvlak van fintech en legaltech. Recovr ondersteunt honderden kleine en middelgrote bedrijven in Europa om hun schuldvorderingen sneller en met minder moeite te innen.

Alessandro is voornamelijk geïnteresseerd in onderwerpen met betrekking tot onderwijs, technologie en ondernemerschap.

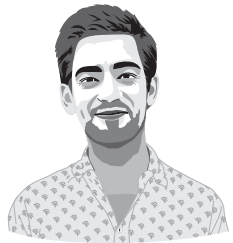

Adil El Madani

Adil El Madani is federaal ambtenaar en werkt bij de FOD Buitenlandse Zaken. Hij werkte in het verleden samen met verschillende federale overheidsdiensten en internationale organisaties aan de ontwikkeling van steunprogramma's voor de private sector.

Deze ervaringen hebben hem in staat gesteld inzicht te verwerven in de complexe relaties tussen het maatschappelijk welzijn en persoonlijk welbevinden en de welvaart van ondernemingen.

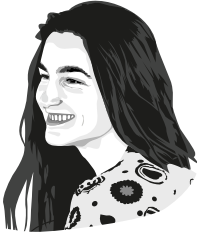
Adil studeerde handelsingenieur aan de Solvay Brussels School en zijn interessegebieden zijn diplomatie, overheidsbeleid en de geschiedenis van het economisch denken.

Dorian Feron

Dorian Feron is momenteel Investment Manager bij de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM). Hij heeft een passie voor strategisch overheidsbeleid. Voordat hij bij FPIM aan de slag ging, werkte hij in Zuid-Korea voor Umicore en was advocaat bij Cleary Gottlieb, na zijn studies aan de ULB en Columbia University (BAEF en Fulbright).

Hij beschouwt de Vrijdaggroep als een uniek platform om bruggen te bouwen.

Melodie Geurts

Melodie heeft een bachelor in cultuurwetenschappen (Maastricht University) en een eerste Master in Europees economisch beleid (London School of Economics) en een tweede master in milieuwetenschappen (Université Libre de Bruxelles). Melodie is gepassioneerd door sociale rechtvaardigheid, internationale relaties en duurzame ontwikkeling. Ze startte haar carrière als milieudeskundige in een consultancybedrijf (PwC) en specialiseerde zich in koolstofbelastingssystemen aan de grenzen.

Haar multidisciplinaire achtergrond, gekoppeld aan een sterke betrokkenheid bij de samenleving, leidde ertoe dat ze in 2021 Educonsent oprichtte, een non-profitorganisatie die jongeren bewuster wil maken van wederzijdse toestemming door middel van animaties op school. In 2023 trad Melodie toe tot het kabinet van de staatssecretaris voor economisch herstel en wetenschapsbeleid als adviseur. Als onderdeel van haar takenpakket volgt ze sociale, farmaceutische en hernieuwbare energie-investeringsprojecten op.

Het is deze betrokkenheid voor verandering dat haar ertoe aanzette om lid te worden van de Vrijdaggroep.

Arthur Ghins

Arthur is een politieke theoreticus. Hij werkt aan de geschiedenis van democratie en liberalisme. Arthur is geïnteresseerd in hoe de macht van het volk is geconceptualiseerd en ingekaderd sinds de tijd van de revolutie tot heden. Op dit moment voltooit hij zijn eerste boek, *The People's Two Powers: Public Opinion and Popular Sovereignty*. Hij legt ook de basis voor een tweede boekproject, *Democracy and Propaganda: A History*.

In september 2022 trad hij toe tot King's College London als Britse Academie Postdoctoral Fellow. Eerder gaf hij les aan Brown University en Yale University. Arthur heeft een PhD van de Universiteit van Cambridge, een MSc in Politieke Theorie (LSE), evenals masterdiploma's in de rechten (UCLouvain) en filosofie (KULeuven).

Ariane Giraneza

Ariane heeft een Bachelor en een Master in de Toegepaste Economische Wetenschappen met een Minor in Politieke Wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel. Als eerste generatie vluchteling is zij altijd al gefascineerd geweest door internationale structuren en de samenwerking tussen verschillende (politieke) actoren, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven. Haar carrière reflecteert dit ook.

Ariane heeft al enkele jaren werkervaring in verschillende beleidsomgevingen. Zo heeft ze tijdens haar studies een traineeship bij de Belgische ambassade in Washington D.C. en een stage bij de Belgisch ontwikkelingsagentschap ENABEL gedaan. Vervolgens is ze ook parlementair medewerker geweest in het Federaal parlement, senior trade attaché bij de Nederlandse ambassade in Brussel en cabinettaid bij de Minister van Energie Tinne Van der Straeten.

Tegenwoordig is Ariane ook actief als politica bij Groen. Ze neemt deel aan de verkiezingen van juni 2024, als eerste opvolger op de lijst voor het Europees Parlement.

Tom Hick

Tom is doctorandus in de rechten aan de KU Leuven en heeft het vlakke land doorkruist. Hij groeide op in de Duitstalige gemeenschap en woonde daarna in Leuven en Brussel - dus in alle gewesten van België. Zo heeft hij niet alleen de drie landstalen onder de knie gekregen, maar ook de verschillende culturen binnen België leren kennen.

Na het behalen van zijn masterdiploma aan de KU Leuven ging hij rechtstreeks aan de slag als doctoraatsonderzoeker en onderwijsassistent aan het Instituut voor Verbintenissenrecht van zijn alma mater. Daar verricht hij onderzoek naar het juridisch kader rond onderhandelingen over het sluiten van overeenkomsten. In dit verband is hij vooral geïnteresseerd in onderhandelingen in contexten van grote sociaal-economische machtsongelijkheid. Meer in het algemeen is hij geïnteresseerd van sociale rechtvaardigheid in het verbintenissenrecht.

Het is diezelfde belangstelling voor vraagstukken van sociale (en ecologische) rechtvaardigheid in het institutionele en infrastructurele kader die hem naar de Vrijdaggroep heeft gebracht.

Daniel Hilligsmann

Daniel studeerde compositie en directie aan het Koninklijk Conservatorium van Luik, cultuurmanagement aan de Deutsche Akademie für Management Berlin en publiekrecht aan de Universiteit van Luik. Met het Orchestre Philharmonique Royal de Liège en de Opéra Royal Wallonie-Bruxelles in Luik, trad Daniel op in Brussel, Charleroi, Wenen, Linz, Maastricht en Amsterdam.

Tussen 2012 en 2014 leidde hij de vzw OstbelgienFestival. Sinds 2014 is Daniel werkzaam als adviseur van de minister-president van de Duitstalige Gemeenschap, Oliver Paasch (ProDG), verantwoordelijk voor de uitvoering van het regionale ontwikkelingsconcept “Ostbelgien leben 2025”.

Sinds 2019 ondersteunt Daniel de uitvoering van het geïntegreerde energie- en klimaatplan van de Duitstalige Gemeenschap. Hij is ook verantwoordelijk voor de voorbereiding en de follow-up van het Comité van Overleg in het kabinet van de minister-president.

Kande Kazadi

Kande is doctor in de toegepaste economische wetenschappen. Na zijn doctoraatsstudie startte hij zijn loopbaan bij adviesbureau Bain & Company, waar hij als Associate Partner Belgische en internationale ondernemingen helpt met strategische vraagstukken. Verder is hij actief als vrijwilliger bij diverse organisaties die kansenongelijkheid bij jongeren bestrijden. Kande heeft een sterke interesse in socio-economische vraagstukken, integratie, geopolitiek en technologie.

David Mendez Yépez

David is auteur-componist, economist en voormalig voorzitter van de studenten van de UCL en van de Fédération des Étudiants Francophones (FEF). Als student kreeg hij een beurs van de Europese commissie om economie en ethiek te studeren in België, Nederland en de Verenigde Staten.

Daarna werkte hij vier jaar bij het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking voordat hij zich volledig toelegde op het muzikale avontuur met zijn groep Chicos y Mendez. “David Méndez Yépez slaagt erin zijn publiek mee te nemen naar zijn roots in Peru en zijn veelvoudige identiteit op briljante wijze in noten om te zetten”, schrijft La Libre Belgique.

Joachim Mertens

Joachim is vastgoedontwikkelaar bij Downtown Real Estate, gespecialiseerd in duurzame herontwikkeling van bestaand vastgoed. Als voorzitter van Young UPSI-BVS en lid van de Raad van Bestuur van UPSI-BVS - de Belgische Beroepsvereniging voor de Vastgoedsector – neemt hij een actieve rol op in het vormgeven van de bebouwde omgeving. Joachim heeft een academische achtergrond als burgerlijk ingenieur architect (KU Leuven) met een masterthesis in Canada (in partnership met University of Toronto) aangevuld met een postgraduaat in de vastgoedkunde (KU Leuven). Hij begon zijn loopbaan in een start-up voor innovatief vastgoed met een maatschappelijke meerwaarde. Later adviseerde hij de vastgoedstrategie van zowel publieke als private actoren als consultant bij Deloitte.

Valère Piérard

Valère werkt op de afdeling regeringsadvies van de bank Lazard in Parijs. Hij staat regeringen bij in het herstructureren van staatschulden en het ontwerpen van financieringsstrategieën. Gepassioneerd door overheidsbeleid, studeerde Valère economie aan l'Université catholique de Louvain en vervolgens aan Sciences Po Parijs waar hij een masterdiploma behaalde. Tijdens zijn studie werkte hij een jaar bij de European Securities and Markets Authority (ESMA) waar hij onder meer verantwoordelijk was voor de Europese taxonomie. Hij liep ook stage als financieel analist bij een grote bank in New York. In de overtuiging dat het debat van ideeën en multidisciplinariteit het cement vormen van een succesvolle reflectie, is hij co-auteur van verschillende artikelen, gepubliceerd in het tijdschrift Le Grand Continent en in andere media.

Gautier Rolland

Gautier Rolland werkt momenteel als juridisch adviseur bij finance&invest.brussels. Na zijn studies rechten, met specialisatie publiek recht en politieke wetenschappen, liep hij verschillende stages bij Belgische diplomatieke missies. Na zijn terugkeer in België werd hij advocaat in een kantoor gespecialiseerd in publiekrecht en werkte hij tegelijkertijd als onderzoeksassistent in grondwettelijk recht. In die periode raakte hij geïnteresseerd in de juridische kwesties waarmee overheden worden geconfronteerd in de context van hun ecologische, economische, sociale en democratische transformaties. Hij trad ook op als raadsman van een aantal NGO's die voor de rechter een beter klimaat- en milieubeleid eisten. Hij ziet de Vrijdaggroep als een unieke ruimte voor 'tegenderenken'.

Marie Romain

Sinds september 2019 is Marie in dienst bij de Belgische chemiegroep Solvay. Zij werkt op de afdeling strategie waarvoor zij macro-economische studies en analyses uitvoert over belangrijke markten voor het bedrijf. Marie is al lang geïnteresseerd in het delicate evenwicht tussen het milieu en de economie.

Zij volgde een dubbel academisch traject aan de Université Libre de Bruxelles, eerst als bio-ingenieur in milieuwetenschappen en -technologieën, alvorens een onderzoeksmaster in economie te volgen aan de Solvay Brussels School of Economics & Management. Haar belangstelling voor de problematiek van duurzame ontwikkeling heeft haar er ook toe aangezet zich in te zetten voor verschillende verenigingen die zich met deze problematiek bezighouden: zo is zij naar Oeganda gereisd om te werken voor een Belgische NGO die zich bezighoudt met ontwikkelingssamenwerking om Oegandese vrouwen in economische moeilijkheden te helpen, of heeft zij academische onderzoekers gevolgd die naar de internationale COP-topconferenties waren uitgezonden om de internationale klimaatonderhandelingen te volgen.

Naast haar werk zou Marie het leven vrij leeg vinden zonder de emoties die de verschillende vormen van culturele expressie met zich meebrengen, in het bijzonder muziek en vooral dans. Zoals Pina Bausch zei: "Laten we dansen of we zijn verloren."

Gilles Suply

Gilles studeerde meertalige communicatie (UGent) en specialiseerde zich vervolgens in internationaal beleid via studies in internationale betrekkingen (UA) en Europese integratie (Institute for European Studies). Deze laatste studie combineerde hij met zijn rol als adviseur internationaal beleid bij Voka – het Vlaams Netwerk van Ondernemingen waar hij zijn carrière begon vanuit een diep overtuigen dat ondernemerschap essentieel is in het oplossen van talloze maatschappelijke uitdagingen. Gilles werkt vandaag bij het Belgische energie-infrastructuurbedrijf Fluxys waar hij het politieke beleid van België en Europa opvolgt rond de duurzame energietransitie.

Gilles beschouwt de Vrijdaggroep als uniek in België omdat het niet  n ideologische overtuiging als grondslag heeft maar net tracht de verscheidene ideologische breuklijnen in onze maatschappij te overstijgen.

Magali Caroline Van Coppenolle

Magali is tegenwoordig Global Head of Policy bij Climate Bonds Initiative. Daarvoor werkte ze voor de Bank of England, waar ze leiding gaf aan de voorbereidingen van de Bank voor de klimaat-onderhandelingen onder het Britse voorzitterschap van de G7 in 2021 en het herstel van de relatie van de Bank met de EU vanaf 2022. Ze heeft ook een aantal jaren in Mogadishu gewerkt als adviseur van het ministerie van Financiën en de centrale bank van Somalië.

VNa haar studie economie aan de Universiteit van Maastricht specialiseerde ze zich in financiële regelgeving en internationaal economisch beleid. Magali heeft een dubbele graad in Public Policy en Public Administration (MPP/MPA) van de London School of Economics and Political Sciences en de Hertie School of Governance in Berlijn. Sinds 2023 is ze ook lid van de raad van bestuur van de Royal Society of Political Economy of Belgium en de G1000.

Voor Magali is de Friday Group het bewijs dat we samen kunnen leven, met verschillen - en dat deze verschillen een bron van creativiteit zijn.

Britt Vande Walle

Britt is politicologe aan KU Leuven. In haar doctoraatsonderzoek focust ze zich op de dynamiek van politieke partijen en politieke stichtingen, essentiële bouwstenen van de democratie. Haar basis werd gelegd aan de KU Leuven waar ze zowel haar bachelor politieke en sociale wetenschappen als haar master vergelijkende en internationale politiek behaalde. Daarnaast bracht ze al geruime tijd door aan de Universiteit van Amsterdam en aan Sciences Po Aix-en-Provence. Naast haar academische ervaring heeft ze ook de politieke arena zelf verkend. Met werkervaring opgedaan in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en het Vlaams Parlement, combineert ze haar theoretische kennis met praktische inzichten.

Britt gelooft in de kracht van kennisoverdracht en het toegankelijk maken van inzichten in de samenleving. De mogelijkheid om beleidsaanbevelingen te formuleren op basis van onderzoeksresultaten en het informeren van burgers over de onderzoeksbevindingen drijven haar als academica om impactvol onderzoek te voeren. Naast haar expertise in politieke structuren, heeft Britt een hart voor een variëteit aan maatschappelijke thema's.

Thibault Viaene

Thibault is advocaat aan de Antwerpse balie en studeerde aan de Universiteit Gent en King's College London. Hij is sinds 2023 voorzitter van de Vrijdaggroep en focust zich binnen de groep op politieke vernieuwing en sociaaleconomische thema's. Thibault ziet de Vrijdaggroep als een uniek discussieplatform over de professionele- en taalgrenzen heen, wars van starre ideologische beschouwingen en partijpolitieke echokamers.

Nicholas Vijverman

Nicholas heeft brede expertise in de circulaire economie, met een passie voor het ondersteunen van bedrijven en overheden in het oplossen van klimaatgerelateerde vraagstukken. Hij ziet de vrijdaggroep als een uniek platform om beleidsmakers te engageren om de transitie naar een duurzamere en betere wereld te versnellen. In 2014 studeerde hij af als handelsingenieur aan de Universiteit Gent en na zijn studies werkte hij als onderzoeker bij Vlerick Business School en als consultant bij McKinsey & Company. Vandaag is hij actief bij de Ellen MacArthur Foundation, een stichting gebaseerd in het Verenigd Koninkrijk, die de visie van de circulaire economie op een positieve en impactvolle wijze tot leven brengt.

ALUMNI

Nicolas Baise
 An Beazar
 Abdelkarim Bellafkih
 Sophie Buysse
 Morad Chahboun
 Joeri Colson
 Naïm Cordemans
 Sofie De Coker
 Yves-Alexandre de Montjoye
 Michiel De Mynck
 Ferdi De Ville
 Sam Deltour
 Romanie Dendooven

Stefanie Dens
 Paul Dermine
 Thomas Dermine
 Soumia El Majdoub
 Nathalie François
 Soo Yang Geuzaine
 Elise Goossens
 Audrey Hanard
 Laurent Hanseeuw
 Pierre Harkay
 Johan Heymans
 Jonathan Holslag
 Maroussia Klep

Youssef Kobo
 Benjamin Muylaert
 Maxime Parmentier
 Sam Proesmans
 Julien Raone
 Thomas Renard
 Ana Rovzar
 François Toussaint
 Brieuc Van Damme
 Roxane van Heurck
 Margot Vanfleteren

GETUIGENISSEN

PROF. JONATHAN HOLSLAG (MEDEOPRICHTER)

Meer gelegenheid om met elkaar te praten en naar elkaar te luisteren: dat was mijn doel voor de Vrijdaggroep. Tien jaar geleden al voelden we steeds meer dat mensen in dit land onvoldoende tijd hadden om samen na te denken over de staat van ons land en over wat we zouden kunnen doen om uitdagingen het hoofd te bieden. Met de VGV wilden we jonge mensen de ruimte en de rust bieden om de dialoog aan te gaan en met gezamenlijke ideeën het publieke en politieke debat te verrijken. Ik hoopte ook dat de deelnemersgroep ook zo divers mogelijk zou blijven.

Onze debatten waren van in het begin zeer geanimeerd. We slaagden erin om mooie rapporten af te leveren en een bijdrage te leveren aan het debat. Er groeiden ook enkele mooie kameraadschappen uit onze bijeenkomsten. Toch bleek het niet eenvoudig om ook werkelijk interdisciplinair na te denken en ideologische verschillen te overstijgen. Nog moeilijker bleek het om er werkelijk voor te zorgen dat de groep de diversiteit in de samenleving bleef weerspiegelen en ervoor te zorgen dat we boven de hoofden van de mensen heen praatten. Wijsheid wordt pas betekenisvol als ze begrijpelijk blijft. Ik wens dat vooral aan de groep toe: de toewijding en de empathie om vanuit de interne deliberaties de dialoog aan te gaan met de hele samenleving, niet alleen te praten over onze medeburgers maar ook te praten mét onze medeburgers.

AUDREY HANARD (VOORZITSTER 2017-2020)

Toen ik mij aansloot bij de Vrijdaggroep, op voorstel van de toenmalig voorzitter, Brieuc Van Damme, was deze mij niet erg bekend. Het werd voor mij een plek waar ik andere jonge

Belgen kon treffen die ik anders op dat moment waarschijnlijk niet zou hebben ontmoet, over de taal-, partij- en vooral professionele grenzen heen. Tijdens de eerste debatten werd al snel duidelijk dat iedereen barstte van de ideeën over hoe de grote actuele uitdagingen aan te pakken, met soms diametraal tegenovergestelde perspectieven, maar niets was ‘taboe’. Ondanks soms stevige discussies, werden tabeloze gesprekken mogelijk gemaakt. In de Vrijdaggroep leerde ik de kunst van faciliteren door consensus, wat ons in staat stelde om sterke rapporten op te stellen, vaak met aanbevelingen die normaal niet samen in één document zouden staan, ondertekend door een brede waaier aan persoonlijkheden. Maar belangrijker nog - het zijn de sterke menselijke banden die zijn gesmeed en die mij tot op de dag van vandaag bijblijven. Ik wens de huidige en toekomstige leden van de Groep van harte toe dat ze evenveel plezier beleven aan het smeden van deze vriendschappen, gebaseerd op oprechtheid, kameraadschap en een gemeenschappelijk besef van het belang van het bouwen aan een samenleving, voorbij de traditionele scheidslijnen.

MAGALI VAN COPPENOLLE (VOORZITSTER 2020-2023)

Ik had via-via voor het eerst over de Vrijdaggroep gehoord. Het werk van de Groep met betrekking tot governance-vraagstukken, zoals de deontologische code voor kabinetten, had mijn aandacht getrokken. Sinds de oprichting heeft de Groep een breed scala aan onderwerpen behandeld die ons land raken zoals het vandaag is en zoals we zouden willen dat het morgen is. Achter al deze thema's doemen steeds de vragen op over de Belgische identiteit, de architectuur van ons land zelf en hoe het functioneert. Al tien jaar lang biedt de Vrijdaggroep, geconfronteerd met deze

vragen, genuanceerde antwoorden, voortkomend uit het luisteren naar diverse meningen en gedreven door een wil tot opbouwen. Door de tijd heen heb ik ook kunnen observeren hoe de interesses van de leden evolueerden met de grote uitdagingen van onze tijd. Vandaag de dag brengen veel onderwerpen, of het nu milieu of geopolitiek betreft, ons ver voorbij de grenzen van ons eigen land. En ik wens de leden 'het realisme van de geest en het optimisme van de wil' toe om na te denken over de rol die België kan spelen op het internationale toneel - een voorttrekkersrol in bepaalde gebieden, zoals democratische innovatie. Ten slotte is lid zijn van de Vrijdaggroep een menselijk avontuur. Het betekent omringd zijn door jongeren die zich vaak dezelfde vragen stellen - en er zelden dezelfde antwoorden op geven. Het is de confrontatie met de ander in al zijn rijkdom, en leren de wereld anders te zien. Het is het genoegen van discussie en het leren luisteren. Een waardevolle ervaring en ik wens de Groep voort te zetten met het bewijzen dat samenleven in verscheidenheid mogelijk is.

THOMAS DERMINE (ALUMNUS)

Ik heb de Vrijdaggroep leren kennen via het rapport over de hernieuwing van de betrekkingen tussen België en Congo, een van de eerste rapporten van de groep. Ik was onder de indruk van de capaciteit van de auteurs om bruggen te bouwen en een onderwerp met een rijke geschiedenis vastberaden aan te pakken.

Als lid van de Vrijdaggroep had ik mezelf tot taak gesteld om om de twee of drie maanden een column te publiceren in L'Echo. Deze oefening dwong me om buiten de gebaande paden te denken, mijn gedachten te structureren en soms complexe boodschappen te kristalliseren in enkele zinnen. Deze training is zeer nuttig gebleken in mijn huidige politieke rol. Sommige opiniestukken hebben, naar ik waarschijnlijk naïef hoop, een invloed gehad op de Belgische politiek, zoals het opiniestuk dat ik in 2015 schreef met Brieuc Van Damme over

de lengte van zomervakanties als bron van ongelijkheid.

Naast deze solitaire oefening zijn het vooral de groepsrapporten die uitstekende collectieve ervaringen blijven. Ik heb onderwerpen aangepakt die me relatief vreemd waren, met behulp van instrumenten die ik uit mijn eigen praktijk heb geïmporteerd: het geolokaliseren van scholen verdeeld in Franstalige en Nederlandstalige speelplaatsen op basis van coördinatenanalyse ('Tear down this wall' rapport over tweetaligheid in Brussel), het 'in kaart brengen' van functionele processen en het identificeren van knelpunten in het opvangproces voor asielzoekers. Al dit werk heeft me in staat gesteld belangrijke onderwerpen te ontdekken en samen te werken met bepaalde collega's van de groep die nog steeds goede vrienden zijn. En het zijn deze banden die het belangrijkste zijn.

MELODIE GEURTS (HUIDIG LID)

De Vrijdaggroep vertegenwoordigt voor mij een unieke kans om betrokken jongeren te ontmoeten en samen contrastrijke visies op de Belgische samenleving te delen en te confronteren. De groep verkent nieuwe perspectieven, be vraagt vastgestelde normen en onderzoekt onze samenleving vanuit verschillende invalshoeken, waarbij vaak verwaarloosde of miskende aspecten aan het licht komen. De kracht van deze groep en van de publicaties die eruit voortvloeien is duidelijk te danken aan de diversiteit van de profielen van haar leden. De ontmoetingen en uitwisselingen vormen een rijke basis om innovatieve oplossingen voor te stellen die aansluiten bij de complexe uitdagingen van onze huidige samenleving.

TINE CARMELIET (HUIDIG LID)

De Vrijdaggroep bestaat uit een diverse groep gepassioneerde wereldverbeteraars met elk een eigen expertise en interesse. Voor mij is de Vrijdaggroep daarom in de eerste plaats een forum om in debat te gaan, bij te leren over de ins en outs van bepaalde onderwerpen en ook mijn visie te verruimen. Samen nadenken over hoe maatschappelijke problemen anders aangepakt kunnen worden in een neutraal kader en daarbij bepaalde 'glazen huisjes' bespreekbaar maken is een kerntaak van de Vrijdaggroep, maar een denktank moet daarnaast voor mij ook bovenal een "doe-tank" zijn, en effectief ook verandering kunnen realiseren en aanzetten tot concrete beleidsinitiatieven.

JOACHIM MERTENS (HUIDIG LID)

In een wereld die steeds complexer wordt, groeit de behoefte aan platformen waar kennis – over diverse domeinen heen - gebundeld wordt. Ik geloof dat De Vrijdaggroep gedurende de afgelopen tien jaar als denktank zo een platform is geweest. Een broedplek waar jonge, geëngageerde mensen met diverse achtergronden frisse ideeën samenbrengen. Waar maatschappelijke en politieke vraagstukken getracht worden op een holistische manier te benaderen. Hopelijk kan de Vrijdaggroep de komende 10 jaar haar koers verderzetten en als vliegwiel fungeren voor nieuwe ideeën in het maatschappelijk debat en politiek beleid.

TOM HICK (HUIDIG LID)

Lid worden van de Vrijdaggroep bood mij de kans om op een betekenisvolle manier bij te dragen aan België. Als academicus, vertrouwd met onze drie nationale talen, voelde een denktank die de dialoog tussen onze verschillende taalgemeenschappen bevordert als een natuurlijke keuze. Denktanks, vooral die geleid door jongeren, zijn onmisbaar in het huidige politieke klimaat. In een tijd van verandering, waarin nieuwe inzichten nodig zijn voor ons politieke systeem, spelen initiatieven zoals de Vrijdaggroep een cruciale rol: ze bieden het publiek inzicht in de beste methoden, wat van vitaal belang is voor de Europese Unie en het democratische proces. Voor mij is de Vrijdaggroep niet alleen een kans om deze belangrijke rol te spelen, maar ook een bron van inspiratie. Samenwerken met gemotiveerde jongeren creëert een nieuwe energie en een constructieve dynamiek!

DE RAPPORTEN

Gedurende de afgelopen 10 jaar heeft de Vrijdaggroep meer dan 20 rapporten gepubliceerd met ca. 271 aanbevelingen op het gebied van democratie, burgerschap en politiek, klimaat, migratie en integratie, onderwijs, welzijn en samenleving, buitenlands beleid, Europa en duurzame economische groei. Hieronder presenteren we de belangrijkste aanbevelingen.

De rapporten van de Vrijdaggroep zijn online beschikbaar:

<https://www.v-g-v.be/nl/publicaties/rapporten>

DEMOCRATIE, BURGERSCHAP EN POLITIEK

DE VRIJDAGGROEP BEPLEIT EEN KADER VAN POLITIEKE DEONTOLOGIE

Voor de ministeriële kabinetten:

1. Er moet een intergouvernementele deontologische code worden opgesteld, gepubliceerd en bekrachtigd door elke minister en zijn kabinet. De ontwerpcode van de Vrijdaggroep kan in dit verband als inspiratiebron dienen.
2. Op het officiële overheidsportaal staan de namen en functies van de leden van de verschillende ministeriële kabinetten. De webpagina moet alle betaalde activiteiten en mandaten van elke kabinetsmedewerker vermelden, evenals de tijd die aan deze activiteiten wordt besteed door de betrokken persoon.
3. Een regelmatig bijgewerkte samenvattende lijst van personen die van de administratie naar de kabinetten zijn gedetacheerd, zou op het portaal worden geplaatst.
4. Wij verzoeken het Rekenhof om een regeling uit te werken voor de overdrachts- en overgangperiode met betrekking tot de kabinetsmedewerkers die hun functie verlaten, vanwege het probleem van de professionele opvolging aan het einde van het mandaat.
5. Er is behoefte aan opleiding voor kabinetsmedewerkers, met name een opleiding in de deontologie en een theoretische inleiding tot de basisvaardigheden die de kabinetsmedewerker mogelijk niet heeft (administratief recht, overheidsfinanciën, grondwettelijk recht, organisatie van overheidsinstanties, werking van het parlement, enz.). Aan het einde van de opleiding zal elke deelnemer worden uitgenodigd om het handvest te ondertekenen.
6. Een gezamenlijke masteropleiding in openbaar bestuur wordt op Belgisch niveau ontwikkeld en gesponsord door politieke verantwoordelijken en hoge ambtenaren/kabinetsmedewerkers op hoog niveau. Deelname is gebaseerd op een dossier en een minimum van drie jaar ervaring.
7. Parallel aan de beperking van de omvang van de kabinetten moet de administratie op termijn een actievere rol spelen bij het bepalen van beleid om lange termijn doelstellingen na te streven.
8. Een apolitek en permanent kabinetssecretariaat met administratieve status zorgt voor de overgangperiode tussen de ministers en is het contactpunt voor

de bevoegde administratie voor dagelijkse processen.

- Ministers moeten in staat zijn om een beroep te doen op de diensten van Selor voor de werving van kabinetten. Het doel in deze context moet zijn om werving te richten op competenties en expertise.

Voor lobbyisten:

- De federale overheid stelt een register op van Belgische lobbyisten, naar het voorbeeld van de Europese en Australische modellen.
- Elk kabinet moet een logboek bijhouden van alle contacten met lobbyisten. Deze informatie wordt geanalyseerd door het Rekenhof als het parlement daarom vraagt. Het Rekenhof stelt uiterlijk op 1 juli van het volgende jaar een jaarverslag op.
- Zoals in Ierland en Australië moet er een code voor lobbyisten worden opgesteld.

Persartikels

- Faire la lumière sur les cabinets ministériels, Le Groupe du Vendredi, L'Echo 2015.
- Cabinets politiques et conflit d'intérêts, Laurent Hanseeuw et François Toussaint, L'Echo 2016.
- Ils nous lobbyisent à mort, monsieur, Sam Proesmans, levif.be 2016.
- Le réformisme est notre meilleur rempart contre la démagogie, Laurent Hanseeuw, L'Echo 2017.
- Comment vacciner notre démocratie contre l'affairisme politique ? Brieuc Van Damme et Laurent Hanseeuw, levif.be 2017.
- Hoe controler je 838 cabinetards ? Thibault Viaene, De Standaard 2020.
- Het systeem van ministeriële kabinetten verhindert een gezonde politieke cultuur, Thibault Viaene, Knack 2021.

ONZE VOORSTELLEN OM HET VERTROUWEN IN ONS DEMOCRATISCH SYSTEEM TE HERSTELLEN

- Organiseren van voorverkiezingen voor maximale betrokkenheid van burgers vanaf het begin van het verkiezingsproces.
- Stemplicht moet gepaard gaan met een vereenvoudiging van de verkiezingsprocedures: mensen moeten van op afstand (bv. via hun smartphone) kunnen stemmen.
- Kiezen voor een radicaal verbod op het cumuleren van mandaten en het beperken van opeenvolgende mandaten in de tijd.
- Inzetten op de wens voor actief burgerschap, via burgerinitiatieven en lotings-systemen.
- De ervaring van civic techs proberen om de dialoog tussen burgers en politieke vertegenwoordigers te verbeteren.
- Het cultiveren van een cultuur zonder taboes, waarin alle onderwerpen en standpunten bespreekbaar zijn.

Persartikels

- Pourquoi des élections primaires redynamiseraient la politique belge, Paul Dermine, L'Echo 2016.

ONZE VOORSTELLEN VOOR PARTICIPATIEVE DEMOCRATIE

19. Door middel van een wettelijk kader burgerparticipatie tot een permanente regeling maken.
20. Garandeer de autonomie van het burgerlijke beraadslagingsproces van begin tot eind.
21. Stel de logistieke, organisatorische en budgettaire middelen ter beschikking om ervoor te zorgen dat participatie succesvol is.
22. Creëer de voorwaarden om de diversiteit van de burgerlijke dialoog te garanderen.
23. Garandeer de transparantie en openbaarheid van de burgerlijke dialoog.
24. Pas het huidige wettelijke kader aan dat een belemmering vormt voor democratische vernieuwing en het ontstaan van nieuwe vormen van vertegenwoordiging en beraadslaging in België.

ONZE VOORSTELLEN OM DE GROEIENDE MAATSCHAPPELIJKE POLARISATIE EN UITSLUITING VAN JONGEREN TEGEN TE GAAN

25. Verplichte burgerdienst invoeren voor 18-jarigen
26. De structuren waarin jongeren moeten leren volwassen te worden, moeten ook worden herzien en meer dan nu het geval is, jongeren zelf aan het woord laten. De onderstaande adviezen kunnen al helpen om een stap in de goede richting te zetten:
 - A. Verenigingen moeten durven hun planning te delegeren en jongeren deze zelf laten overnemen.

Persartikels

- Le dialogue citoyen, premier pas du renouveau démocratique ? Dorian Feron, Paul Dermine, L'Echo 2020.
- Des assemblées citoyennes pour compléter notre arsenal participatif, Daniel Hilligsmann, L'Echo 2022.
- Maak politiek weer vervelend, Thibault Viaene, De Tijd 2023.
- Doet uw stem er nog toe nu partijen alles beslissen? Thibault Viaene, De Tijd 2023.

RAPPORT

En wat als de democratie niet alleen uit de stembus komt? Het potentieel van de burgerdialoog in België (2020)

Auteurs: Paul Dermine, Dorian Feron

- B. Ouders moeten hun kinderen van jongs af aan leren omgaan met kritiek en tegenslagen, en assertief te zijn in het leven.
- C. Ook op school moet een leraar zich voornamelijk richten op leren, terwijl hij laat zien dat hij de wereld van jongeren kent.
- D. Als samenleving moeten we minder kritisch zijn over ideeën die door jongeren worden geuit, zolang ze passen binnen ons democratisch systeem en geen bedreiging vormen voor de samenleving.
27. Internetgiganten moeten meer werken aan transparantie en diversiteit van hun algoritmen.
28. Net als Amazon zouden Google of Facebook een optie kunnen bieden waarmee gebruikers inhoud kunnen ontvangen die niet automatisch overeenkomt met hun overtuigingen. Hierdoor zouden ze hun geloofwaardigheid als informatiebron versterken.
29. In een samenleving waar verschillende migratiestromen samenkomen, kan de 'allochtone' consument niet als één niche worden beschouwd. Een slimme marketingspecialist speelt hierop in zonder zich te laten verblinden door het etnische argument.
30. De inkomens van de 'middenklasse' in Westerse landen (Europa en de VS) zijn de afgelopen 30 jaar sterk onder druk komen te staan: (tussen 75 en 85 procent van) de bevolking van deze landen profiteert niet van de globalisering en ziet hun inkomens stagneren of zelfs dalen, terwijl de inkomens van de mondiale elite exploderen. Dit verklaart deels de afkeer van globalisering en de opkomst van links en rechts populisme. Er moet dus meer aandacht worden besteed aan inkomensongelijkheid en gewerkt worden aan een inclusieve globalisering.

Opiniestukken

- Instaurer un service civique ou militaire permet de nous armer contre la polarisation croissante, Brieuc Van Damme et Maxime Parmentier, levif.be 2016.
- La citoyenneté est un engagement perpétuel, Jonathan Holslag, levif.be 2016.
- Si quelque chose ne tourne pas rond avec la jeunesse d'aujourd'hui, c'est à cause de l'école, Abdelkarim Bellafkih, levif.be 2017.
- Is de dienstplicht opnieuw invoeren wel een goed idee?, Daniel Hilligsmann, Knack 2022.

RAPPORT

Charter voor Deontologie in Ministeriële kabinetten (2015)

Auteurs: Soumia El Majdoub, Laurent Hanseeuw, François Toussaint, Sam Proesmans, Brieuc Van Damme

ONZE VOORSTELLEN VOOR DE DIGITALE TRANSITIE

31. Erken de inherente spanningen van digitalisering om er een politiek onderwerp van te maken.
32. Ontwikkel plaatsen en mechanismen voor digitale democratie.
33. Bevorder een kritisch en geïnformeerd burgerbewustzijn.

RAPPORT

Het digitale tijdperk:
Tijd voor een debat (2019)

*Auteurs: Julien Raone,
Steve Tumson*

Opiniestukken

- Le temps du débat sur l'ère numérique, Julien Raone, Steve Tumson, L'Echo 2019.
- Enfin, une réelle poursuite pénale des discours de haine en ligne? Johan Heymans, L'Echo 2020.
- Pour une stratégie numérique ambitieuse et inclusive, Alessandro Drappa, L'Echo 2022.

ONZE VOORSTELLEN VOOR HET OPENBAAR BESTUUR

34. De HR-politiek van het Belgische openbaar bestuur laten evolueren van een passief wervingsmodel naar een proactief model.
35. Een "Nationaal Stageprogramma" van één jaar opzetten in de administratie, gericht op de beste afstuderende studenten.
36. Diploma's uit een reeks landen automatisch erkennen als geldig om te solliciteren bij de administratie.
37. De structuur van de huidige nomenclatuur voor loopbaanontwikkeling in de administratie aanpassen.
38. Creëer een incubator, samen met een gestructureerd leiderschapsprogramma, voor jong talent binnen de administratie.
39. Korte stageprogramma's, of "Flitsstages" (2 tot 5 dagen), opzetten tussen verschillende overheidsdiensten.
40. De mogelijkheden voor tijdelijke detachering uitbreiden, ook tussen federale en regionale administraties.
41. Mobiliteitstrajecten ontwikkelen voor internationale mobiliteit naar diensten en administraties in het buitenland.

42. Een gemengd loopbaanbeleid ontwikkelen om de banden met de private sector te versterken.
43. Mobiliteit stimuleren en belonen door het een criterium voor promotie te maken.
44. Vraag een externe audit en diepgaande evaluatie van het HR-beleid van de administratie.
45. Het taalkader herzien om de taalbalans te evalueren buiten het principe "één persoon, één taal" op het hoogste niveau van de administratie.
46. Het belang van prestatiebeoordelingen in loopbaanbeheer binnen de administratie vergroten.
47. "360-graden feedback" opnemen in prestatiebeoordelingen, vanaf een intermediair loopbaanniveau.
48. Een prestatiegerichte beloning introduceren, gebaseerd op een beperkt deel van het salarispakket, vanaf hogere loopbaanniveaus.
49. Betere overdrachtsstructuren introduceren die het wervingsproces van opvolgers anticiperen om vertrekkende en aankomende ambtenaren hand in hand te laten werken gedurende een bepaalde tijd.
50. De prestaties van contractuele medewerkers waarderen en hen de mogelijkheid bieden om een vaste aanstelling te krijgen.
51. Ontwikkel een geconsolideerd en actuariel neutraal systeem voor de terugkeer van ambtenaren met langdurig ziekteverlof.
52. Vervang ministeriële kabinetten door gedepoliteerde strategische cellen.
53. Diversiteitsplannen opleggen in overheidsdiensten, inclusief gegevensverzameling en strategie.

54. Het toekennen van een verplicht “diversiteitslabel” organiseren voor de verschillende overheidsdiensten.
55. Quota opleggen vanaf bepaalde niveaus, met een minimaal percentage van ambtenaren van het vrouwelijke geslacht of afkomstig uit diverse achtergronden.
56. Vraag aan het Rekenhof om rekening te houden met diversiteit in haar thematische audits.
57. Stimuleer een evenwichtigere deelname van vrouwen door de voorwaarden voor ouderschapsverlof te hervormen.
58. Onderzoek de mogelijkheden om de contacten met bestaande opleidingen te intensiveren en een programma van uitvoerende masters in politiek of openbaar bestuur specifiek voor België op te zetten.
59. Lanceer een ‘sandbox’ om de overheidsadministratie in staat te stellen nieuwe concepten intern te testen.
60. Ontwikkel een beleid voor het creëren van aanvullende studiediensten binnen de diensten zelf.
61. Zet een structurele samenwerking op tussen de studiediensten van de administratie en universiteiten of andere wetenschappelijke instellingen.
62. Geef ambtenaren de mogelijkheid om een doctoraat te behalen aan een Belgische universiteit, met een onderwerp dat betrekking heeft op een thema van openbaar belang.
63. Zet in op nieuwe manieren van werken om de balans tussen werk en welzijn van ambtenaren te verbeteren.

RAPPORT

Ambtenaar, droomjob (2021)

Auteurs: Elise Goossens, Thibault Viaene, Adil El Madani, Magali Van Coppennolle

KLIMAAT

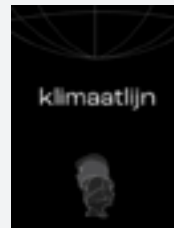
ONZE AANBEVELINGEN OM DE KLIMAATDOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

64. Het engagementstekort overbruggen door politieke toezeggingen af te stemmen op wetenschappelijk bewijs.
65. Wereldwijd actie ondernemen door van België een internationale kampioen in de strijd tegen klimaatverandering te maken.
66. Het juridische vacuüm opvullen door klimaatwetten voor Vlaanderen en België te verkrijgen.
67. Ervoor zorgen dat we alle emissies op dezelfde manier meten.
68. Sneller tot overeenstemming komen door sleutels voor lastenverdeling vast te stellen voor het delen van lasten in België.
69. Vooruitgang zichtbaar maken.
70. De klimaatimpact van politieke partijmanifesten en elk nieuw wetsvoorstel dat in het parlement wordt besproken, evalueren.
71. Een onafhankelijke en deskundige evaluatie van onze inspanningen tegen klimaatverandering implementeren.
72. Aanpassing integreren.

Opiniestukken

- Mon déluge est votre sécheresse, Stefanie Dens, Aline Buysschaert, Marie Romain, Magali Caroline Van Coppenolle, L'Echo 2021.
- Ecomodernisme of ontgroeien? Klimaatvraagstuk oplossen wordt titanenwerk, Thibault Viaene, Knack 2023.
- De vraag is al lang niet meer of er een transitie komt, maar wel hoe snel, hoe wereldwijd en hoe grondig die zal zijn, Ana Rovzar, Knack 2023.

RAPPORT

Klimaatlijn (2021)

Auteurs: Aline Buysschaert, Stefanie Dens, Marie Romain, Magali Caroline Van Coppenolle

MIGRATIE EN INTEGRATIE

ONZE VOORSTELLEN OM DE OPVANG VAN ASIELZOEKERS TE VERBETEREN

Bij aankomst in België en tijdens de voorregistratie (4 dagen):

73. Open een uniek loket voor ontvangst en structurele informatie, geïnspireerd op initiatieven zoals Startpunt dat in Vlaanderen wordt georganiseerd door de vereniging 'Vluchtelingenwerk'.
74. Asielzoekers die niet automatisch worden geregistreerd op het moment van aanvraag worden als illegaal beschouwd. We moeten asielzoekers erkennen vanaf de voorregistratie om hen minimale opvang te bieden, bijvoorbeeld via 'bufferplaatsen' in de structurele opvangcentra van Fedasil.

Tijdens de registratie als asielzoeker (1 dag tot enkele weken):

75. Er is meer flexibiliteit nodig in het personeelsbestand van de Dienst Vreemdelingenzaken, bijvoorbeeld door het opleiden van vrijwillige 'reservebeambten' die kunnen helpen, en door het plannen van openingsdagen in het weekend wanneer nodig, zoals in andere Europese landen.
76. Stimuleer de samenvoeging en vereenvoudiging van de registratieprocedure.
77. Verbeter de informatievoorziening voor mensen die informeren naar gespecialiseerde advocatenkantoren en sta deze advocaten toe om deel te nemen aan 'Dublin'-hoorzittingen.

Tijdens het verblijf in een opvangcentrum (4 tot 8 maanden):

78. Harmoniseer de verblijfsnormen in niet-structurele centra, met name de recent geopende centra, en verhoog de frequentie van audits in deze centra aanzienlijk.
79. Bevorder de omzetting opvangfaciliteiten naar individuele opvangstructuren.
80. Laat bewoners zich uiten via een bewonersraad.
81. Verbeter de begeleiding en integratiehulp voor asielzoekers, bijvoorbeeld door i) de toegang tot taalcursussen uit te breiden, deze systematischer aan te bieden en de structuur ervan te herzien om ze onmiddellijk nuttig te maken in de asielprocedure en het toekomstige professionele traject; en ii) het subsidiëren van de realisatie of ontwikkeling van online portals die kunnen worden geraadpleegd via smartphones en die algemene informatie over de asielprocedure bieden, met taalcursussen/een vertaaltool en integratieadvies (naar het model van de 'Ankommen'-app in Duitsland).
82. Formaliseer als een publieke taak en stimuleer informele uitwisselingen zoals mentorschap/sportactiviteiten tussen lokale vrijwilligers en bewoners van de centra, net zoals in Nederland of initiatieven zoals 'Singa Langue et Culture' of 'Singa Sports' in Frankrijk.
83. Moedig de betrokkenheid van externe verenigingen in de centra aan om sociaal begeleiding aan te vullen waar nodig en om workshops en recreatieve activiteiten te organiseren

84. Ondersteun of implementeer een platform voor werkgelegenheid ('Workeer' in Duitsland) zodat centrumresidenten op de hoogte zijn van lokale vacatures zodra ze een werkvergunning hebben.
85. Verhoog het niveau van financiële tussenkomst voor diensten die aan de gemeenschap worden verleend en breng dit op het niveau van het minimumloon per uur.

Tijdens de dialoogperiode met het CGVS tijdens het verblijf (1 dag tot enkele maanden):

86. Verbeter het dossierbeheer van het CGVS door een tijdslijmiet vast te stellen tussen de eerste en tweede hoorzitting, en door het plannen van hoorzittingen te optimaliseren.
87. Stel een 'task force' samen om de structurele achterstand op het niveau van de dossiers definitief op te lossen.
88. Informeer asielzoekers en sta hen toe om in bestaande opvangcentra te verblijven wanneer ze in Brussel moeten overnachten voor een hoorzitting.
89. Implementeer aangepaste procedures voor personeelsbeheer binnen het CGVS om overbelasting te voorkomen en tijdig vertrek uit het CGVS te anticiperen.

Tijdens de beslissingsperiode van het CGVS (1 tot enkele maanden):

90. Houd vast aan de maximale voorziene termijn van 3 maanden om tot een beslissing te komen.
91. Definieer strikter de interpretatie van het beroep om aanzienlijke variaties in uitspraken te voorkomen op basis van de taalkundige rol.
92. Moedig de vertegenwoordigers van het CGVS en de CCE/RVV aan om effectievere coördinatiemechanismen overeen te komen, dossierinformatie uit te wis-

selen en deze de nodige kredietwaardigheid te verlenen als de informatie niet tegenstrijdig is.

93. Maak taalcursussen verplicht in het kader van het integratietraject in Wallonië en Brussel, en pas ze aan de onmiddellijke behoeften aan in het begin van hun leven in ons land:
94. Vergemakkelijk het overgangsproces van de status van asielzoeker naar erkend vluchteling door de publicatie, onder andere op te nemen in het integratieproces, van een 'get started kit' in meerdere talen die de eerste administratieve stappen en de belangrijkste beschikbare middelen uitlegt.
95. Vergemakkelijk de zoektocht naar huisvesting voor de vluchteling door het institutionaliseren en subsidiëren van fondsen voor huurwaarborgen, en door de OCMW's uit te nodigen de vluchteling te helpen bij het zoeken naar en het verkrijgen van huisvesting, zelfs als hij nog niet in de gemeente is ingeschreven; formaliseer het ontvangstplan in de gemeenten en zorg voor sociale begeleiding door het OCMW bij de ontvangst.
96. Zorg voor de financiële duurzaamheid van een burgerplatform dat ontmoetingen tussen vluchtelingen en burgers die onderdak willen bieden organiseert, en dat in staat is om deze burgers te informeren (zoals het initiatief 'Refugees welcome', de online platforms ontwikkeld door verenigingen, of de huisvestingscampagne van Caritas International).
97. Creëer of breid een netwerk van begeleide opvang uit dat een tijdelijke integratie in de samenleving mogelijk maakt (maximaal 6 maanden) voor slecht gehuisveste of dakloze vluchtelingen (zoals het initiatief 'CALM' (Comme A La Maison) in Frankrijk); reproduceer in Wallonië en Brussel de initiatieven 'gastvrijegemeente.be' en 'Pleegzorg Vlaanderen', voor de oprich-

ting van een netwerk van gastgezinnen en begeleiding binnen de gemeenten.

98. Via werkgeversorganisaties, FOREM, Actiris en VDAB, bedrijven bewust maken van de tewerkstelling van vluchtelingen, volledige informatie verstrekken over de mogelijkheden van tewerkstelling/mentorschap voor vluchtelingen, en platforms zoals hiapp.be van VDAB inzetten om vluchtelingen in contact te brengen met werkgevers en burgers.
99. Herzien de criteria en eisen voor diploma-erkenning voor vluchtelingen, rekening houdend met de situatie in het land van herkomst en de moeilijkheid om de vereiste bewijsstukken te verkrijgen.
100. Het wetsontwerp van 12 december 2016, goedgekeurd op 9 februari 2017, tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, maakt het mogelijk om personen van buitenlandse nationaliteit die legaal verblijven en soms hun hele leven in België hebben gewoond, zonder proces uit te zetten. Het beginsel van de veronderstelling van onschuld, zoals vastgelegd in de Belgische Grondwet, wordt op deze manier geschonden, en twee in België geboren personen zullen dus verschillende rechtsregels krijgen toegepast, enkel op basis van hun nationaliteit. Dit zou tweederangsburgers creëren en volgens ons twee belangrijke grondwettelijke bepalingen met de voeten treden. Bovendien zou deze wet haar doel van verhoogde veiligheid niet bereiken. Deze wet moet dus worden aangepast.
101. Programma's ondersteunen die jongeren met een migratieachtergrond helpen een baan te vinden dankzij de begeleiding van meer ervaren Belgen, zoals succesvol gedaan wordt door de vereniging 'VZW Duo for a Job' (53 procent van de jonge deelnemers slaagde erin om binnen 12 maanden na het begin van hun mentorperiode een

langdurige baan te vinden, wat meer dan het dubbele is van het "natuurlijke" engagementpercentage).

102. Actief ouder worden, sociale relaties en intergenerationale solidariteit bevorderen tussen mensen die elkaar anders niet zouden ontmoeten.
103. Financiering mogelijk maken via een 'pay for success'-mechanisme, ook bekend als een 'Social Impact Bond'.

Meer aandacht voor de problematiek van vrouwen en kinderen onder vluchtelingen:

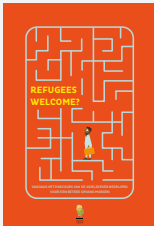
104. Het Europese asielbeleid moet erkennen dat in sommige 'veilige landen' (die momenteel niet in aanmerking komen voor asielaanvragen) vrouwen en leden van de LGBTI-gemeenschap te maken krijgen met gendergerelateerde discriminatie, die recht op bescherming zou rechtvaardigen.
105. Alle opvangcentra voor vluchtelingen moeten over gescheiden faciliteiten voor mannen en vrouwen beschikken.
106. Er moet een betere rapportage komen van gendergerelateerde misdrijven, en er moeten Europese afspraken worden gemaakt over de methode om deze rapportage te doen.
107. Beleidsmaatregelen op het gebied van gezinshereniging, hervestiging of relocatie moeten zo worden opgesteld dat ze het aantal vrouwen en kinderen, dat hun persoonlijke veiligheid in gevaar moet brengen om naar of binnen Europa te reizen, beperken.

Een andere kijk op de Brusselse migratiestromen:

108. 108. De complexe institutionele organisatie van Brussel en het daaruit voortvloeiende falende beleid hebben veel 'sedentaire' Brusselaars ertoe aangezet de regio te verlaten en hebben degenen die blijven steeds minder gestimuleerd om te gaan stemmen. In plaats van de oorzaken van haar problemen (en de oplossing: extra middelen) buiten haar grenzen te zoeken, zou het Brussels Gewest meer aandacht moeten besteden aan deze interne migratiestromen.

Opiniestukken

- Notre pays fait l'autruche sur l'accueil de demandeurs d'asile, Maxime Parmentier, Aline Buysschaert, Thomas Dermine, Vanessa Lion, levif.be 2016
- Bruxelles doit repenser la cité, Laurent Hanseeuw, levif.be 2016
- Le fait régional au centre de l'univers belge. Est-il trop tard pour écrire une autre histoire?, François Toussaint, levif.be 2016
- La crise des réfugiés crée-t-elle des citoyens de second rang ?, Aline Buysschaert, L'Echo 2017

RAPPORTEN

Refugees welcome?

Auteurs: Aline Buysschaert, Maxime Parmentier, Thomas Dermine, Vanessa Lion

Social Impact Bonding (2016)

Auteurs: Thomas Dermine, Matthieu Legrelle, Frédéric Simonart

ONDERWIJS

ONZE VOORSTELLEN VOOR MEER GELIJKHEID IN HET ONDERWIJS

109. Gecentraliseerde evaluaties, zowel in het basis- als secundair onderwijs
110. Een of meerdere “6-dagen scholen” per centrale stad
111. Een minimaal aanbod van buitenschoolse activiteiten voor elk kind
112. De beste leerkrachten in de moeilijkste scholen
113. “Rolmodellen” in de klas brengen
114. Een “groeimentaliteit” creëren vanaf de basisschool
115. Verplichte scholing vanaf 3 jaar
116. Ervoor zorgen dat de zomervakantie maximaal 6 weken duurt
117. Zomerscholen integreren als een structureel element van het onderwijs

Persartikels en opiniestukken

- Piqûre de rappel contre les inégalités dans l’enseignement, Kande Kazadi, Elise Goossens, Alessandro Drappa, Sophie Buysse, L’Echo 2022.
- Neuf propositions pour une école plus égalitaire, Le Soir 2022.
- Wat dit land nodig heeft - Onderwijs | ‘Leerplannen zitten overvol, we moeten focussen op de basis’ | ‘Er moet een onderwijspact komen met politiek, koepels en vakbonden’, Kande Kazadi, De Tijd 2023.

RAPPORT

Kampioen onderwijs-gelijkheid binnen 10 jaar (2022)

Auteurs: Kande Kazadi, Elise Goossens, Alessandro Drappa, Sophie Buysse

HET BEVORDEREN VAN LEVENSLANG LEREN EN VOLWASSENENONDERWIJS

Door meer gebruik te maken van digitale platforms en de rol van onze universiteiten te laten evolueren:

118. Ervoor zorgen dat er voldoende STEM-cursussen worden aangeboden in professionele trajecten, overgangsprogramma's of andere geschikte vormen.
119. Leerkrachten beter begeleiden op het gebied van andragogische didactiek, werken met nieuwe technologieën, en zorgen voor een betere waardering van de inspanningen die geleverd worden in het kader van levenslang leren.
120. Meer middelen besteden aan het informeren van burgers over het aangepaste aanbod en de informatie beter afstemmen op de verschillende doelgroepen.
121. Betere procedures voorzien voor de evaluatie van nationaal en internationaal verworven competenties.
122. Meer samenwerken met het maatschappelijk middenveld en andere externe actoren buiten het onderwijs, om niet alleen te leren hoe oudere studenten te benaderen en begeleiden, maar ook om hen beter te bereiken en bewust te maken.
123. Werkgevers een grotere rol geven in deze context, door het garanderen van een positief leerklimaat en financiële steun aan hun medewerkers in hun opleidingen. Daarnaast moeten duale programma's vaker voorkomen in het hoger onderwijs.
124. Meer onderzoek doen naar de vraag van oudere mensen naar hoger onderwijs, hun trajecten als studenten en de uitdagingen van de overgang naar online leren. Ook het stimuleren van "blended learning"-ervaringen.
125. De structurele uitwisseling van kennis op inter- en intra-universitair niveau vergroten rond de thema's digitale transformatie en levenslang leren.
126. Voldoende financiële steun bieden vanuit de overheid om de deelname van de atypische groep oudere mensen te verhogen. Deze steun moet voldoende specifiek en technologiebestendig zijn. Er moeten ook voldoende financiële middelen worden toegewezen aan de digitale transformatie van het hoger onderwijs.
127. De focus verleggen van pure kennisoverdracht naar een interactievere kennisverwerving met versterking van niet-cognitieve vaardigheden.

Opiniestukken

- Neuf propositions pour une école plus égalitaire, Le Soir 2022.

HET ONDERWIJS IN BRUSSEL VERBETEREN

Door in te zetten op samenwerking tussen gemeenschappen en op meertaligheid:

128. Bevorderen van een gezamenlijk beheer van toezicht en gebouwen.
129. Organisatie van gemeenschappelijke evenementen buiten de school toestaan.
130. Het uitwisselen van taaldocenten aanmoedigen en belonen.
131. Een opleiding aanbieden die tweetalige leraren in staat stelt om in beide gemeenschappen te werken.
132. De moedertaal (of een derde onderwijstaal) introduceren voor sommige vakken.
133. De premie voor Nederlandstalige leraren omzetten in een huisvestingssubsidie in Brussel.
134. Specifieke gegevens over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verkrijgen in internationale studies over schoolprestaties.
135. Als de bevoegde ministers voor onderwijs in Brussel samen zouden zitten met enkele schooldirecteuren, zouden ze met een lijst van absurditeiten naar buiten komen die met kleine regelgevende aanpassingen kunnen worden opgelost, zoals reeds door vele getuigenissen is aangetoond.
136. Om onderwijsongelijkheid te verminderen, moet kleuteronderwijs verplicht worden gemaakt in beide gemeenschappen.

137. Sinds september 2014 kunnen tot 20% van de lessen in het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel in een andere taal worden gegeven. Deze mogelijkheid moet worden uitgebreid naar het basisonderwijs, waar onderwijsongelijkheden ontstaan.

Opiniestukken

- On ne comble pas le fossé de l'enseignement en construisant des murs, mais des ponts, Brieuc Van Damme, Le Soir 2016.

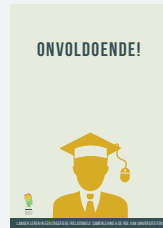

HERZIENING VAN DE SCHOOLAGENDA EN -KALENDER

138. Een schooljaar met 4 tot 6 weken zomervakantie en meer vrije dagen verspreid over de rest van het schooljaar zou niet alleen ten goede komen aan het leerproces van alle leerlingen, maar zou ook effectief bijdragen aan het verminderen van sociale ongelijkheden op het gebied van schoolresultaten. We pleiten dus niet voor minder vakantie, maar voor een betere verdeling ervan. Dit zou ook tegemoetkomen aan de zorgen van een groeiend aantal ouders die moeite hebben om hun kinderen gedurende 2 maanden constructief bezig te houden.
139. Het verlengen van de schooldag zou helpen om de logistieke puzzel op te lossen voor ouders die beide werken. De maatregel moet niet beperkt blijven tot het simpelweg verhogen van het aantal uren op school, maar moet deze extra tijd gebruiken om huiswerk te maken, deel te nemen aan culturele en sportieve activiteiten. Dit zou bovendien helpen om de onderwijsongelijkheid tussen kinderen te verminderen.
140. De school moet meer openstaan voor het verenigingsleven en kinderen in staat stellen om prikkels te ontvangen die ze niet noodzakelijkerwijs thuis vinden.

Opiniestukken

- Les grandes vacances sont également source d'inégalités, Thomas Dermine, Brieuc Van Damme, levif.be 2015.

RAPPORTEN

Levenslang leren en de rol van universiteiten (2016)

Auteurs: Joeri Colson et Johan Loeckx

2 kilometer lange muur scheidt Nederlandstalige van Franstalige scholen in Brussel (2016)

Auteurs: Sam Proesmans, Laurent Hanseeuw, François Toussaint, Brieuc Van Damme

WELVAART EN MAATSCHAPIJ

ONZE VOORSTELLEN OM GENDERGELIJKHEID TE BEVORDEREN

141. Vergoed de eerste 10 dagen van het vaderschaps- of co-ouderschapsverlof voor 100% als de vader of co-ouder daadwerkelijk de volledige 10 dagen opneemt (en niet alleen de eerste 3 dagen tegen 100% van het salaris zoals nu het geval is).
142. Vergoed de eerste 10 dagen van het zwangerschapsverlof voor 100% van het salaris, en niet voor 82% zoals nu het geval is.
143. Bied vaders en co-ouders de mogelijkheid om hun ouderschapsverlof te verdubbelen en het op te voeren tot 1.400 euro per maand gedurende 2,5 maanden, als zij het opnemen binnen het jaar van de geboorte van het kind. Zo krijgen Belgische vaders en co-ouders effectief de mogelijkheid om 3 maanden vaderschapsverlof op te nemen bij de geboorte van een kind, terwijl het gezin 700 euro netto extra ontvangt.
144. Onderzoek de link tussen ongelijkheid in tijdsmanagement en de oververtegenwoordiging van vrouwen in arbeidsongeschiktheid, om het beleid op dit gebied zo goed mogelijk te harmoniseren.
145. Het beheer van het budget en de regelgeving rond ouderschapsverlof moet worden overgedragen van de RVA naar het RIZIV, om een meer samenhangend en effectief beleid mogelijk te maken.
146. Verlaag het btw-tarief op vrouwelijke hygiëneproducten van 21% naar 6%, het tarief dat wordt toegepast op andere basisproducten.
147. Onderzoek zorgvuldig de effecten en hervorm grondig het mechanisme van het huwelijksquotiënt (en andere fiscale beleidsmaatregelen die weinig bevorderlijk zijn voor gendergelijkheid) dat fiscaal voordeliger is voor het koppel wanneer de vrouw weinig of niet werkt. Het huwelijksquotiënt kost vandaag meer dan 600 miljoen euro en kan de geschatte kosten van 49 miljoen euro voor aanbevelingen 84, 85 en 86 financieren, evenals de extra kosten voor de noodzakelijke btw-hervorming (aanbeveling 89).
148. Er moeten tijdelijke quota voor vrouwen worden ingevoerd, bijvoorbeeld in raden van bestuur, om zo rolmodellen te creëren.
149. Het onderwijs moet proactiever strijden tegen genderstereotypen.
150. Een diverse taskforce, bestaande uit specialisten op het gebied van arbeidsmarkt, economen, sociologen en juristen, moet de loonkloof tussen mannen en vrouwen objectiveren en oplossingen aanreiken om deze te dichten.
151. Het publieke debat heeft meer diversiteit nodig. Er moet een charter worden opgesteld waarin zowel de overheid als officiële instanties en werkgeversorganisaties zich ertoe verbinden geen vertegenwoordigers te sturen naar congressen of panels die niet voldoen aan de afgesproken diversiteitscriteria.

PENSIOENS

Opiniestukken

- Le féminisme est une affaire d'hommes, Marika Anderson, Brieuc Van Damme, OpenCanada.org 2014.
- Un congé de paternité "à la scandinave" chez nous?, Brieuc Van Damme, Le Soir 2016.
- Le féminisme est une affaire d'hommes, Marika Andersen, Brieuc Van Damme, L'Echo 2014.
- Vaders aan de wieg – een investering in de toekomst, Nicholas Vijverman, Knack 2023.

RAPPORT

Een Scandinavisch vaderschapsverlof kost België "slechts" 49 miljoen euro (2016)

Auteurs: Marika Andersen, Nathalie François, Brieuc Van Damme

Meer transparantie en betere informatie:

152. Verbeter de beschikbaarheid van gegevens over de inkomsten van gepensioneerden om hun risico op armoede en de vervangingsinkomens waarover zij beschikken beter te beoordelen.
153. Beter definiëren, evalueren en objectiveren van de fysieke beperkingen van sommige beroepen (om gunstige regelingen te behouden en mogelijk verder te ontwikkelen).
154. Beter kwantificeren en definiëren van de armoedegrade bij ouderen.
155. Beschikken over betere schattingen van de pensioenkosten, per categorie en per cohort (generaties, leeftijden, sociaal-professionele categorieën, enz.).
156. De elasticiteit van het sparen van verschillende sociale groepen meten in het kader van een hervorming van de tweede en derde pijler.
157. De uitgaven gerelateerd aan de baby-boomgeneratie beter evalueren en een onderscheid maken met het structurele aspect van het pensioenvraagstuk: de stijging van de levensverwachting.

Versterken van wettelijke pensioenen (eerste pijler):

158. Geleidelijk de drie pensioenstelsels (ambtenaren, werknemers, zelfstandigen) harmoniseren.
159. Rekening houden met de kosten van ambtenarenpensioenen.
160. Het systeem van gelijkgestelde periodes beter objectiveren en opnemen in de overheidsfinanciën.
161. De pensioenopbouw uitsluitend baseren op de duur van de loopbaan.

- 162. De deelstaten verantwoordelijk maken voor de kosten van de pensioenen van het toenemend aantal ambtenaren.
- 163. Een automatisch aanpassingssysteem invoeren voor het pensioenbedrag op basis van de individuele loopbaanduur en de evolutie van de levensverwachting (notioneel stelsel).

Wat met het kapitalisatiesysteem (tweede en derde pijler)?

- 164. De toegang tot kapitalisatiesystemen uitbreiden naar alle actieve personen (tweede pijler voor ambtenaren, maar ook voor arbeidsongeschikten of werklozen).

- 165. Het aanmoedigen van de uitbetaling van het tweede pijler pensioen in de vorm van een periodieke uitkering in plaats van een eenmalige kapitaaluitkering.
- 166. De horizon en aard van de investeringen van pensioenfondsen verbreden.
- 167. Effectieve limieten stellen voor de af-trekbare bedragen in het kader van de tweede en derde pijler, onder andere op basis van de spaarelasticiteit.
- 168. Het Belgische pensioensysteem beter afstemmen op de mobiliteit van werknemers en gepensioneerden in een modern Europa.
- 169. Het omzetten van activa in pensioeninkomsten bevorderen.

Opiniestukken

- Pensions: ambition et expertise font apparemment bon ménage, Laurent Hanseeuw, La Libre 2014.

ONZE VOORSTELLEN VOOR MEER FLEXIBILITEIT IN DE ZELFSTANDIGENSTATUS

RAPPORT

Pensions: parole aux jeunes. Un rapport à la commission pension Vandembroucke** (2014)

Auteurs: Laurent Hanseeuw, Brieuc Van Damme

- 170. Ambtenaren die voor de staat werken genieten over het algemeen van een veel gunstigere status dan ondernemers. Ons land heeft echter juist mensen nodig die risico's durven nemen om hun eigen activiteiten op te zetten. Deze onbalans bedreigt op middellange termijn het Belgische sociale contract. We moeten daarom nadenken over een flexibelere en fiscaal voordeligere status voor zelfstandigen dan de huidige.
- 171. Mensen met een vrij beroep moeten meer opleidingen volgen op het gebied van HR en communicatie, aangezien zij steeds meer ondersteunend personeel in dienst nemen en deze opleidingen geen deel uitmaken van hun basis- of aanvullende curriculum.

ONZE VOORSTELLEN OVER DE GEZONDHEIDSZORG

Onze voorstellen om infectieziekten zoals tuberculose onder controle te houden in een toegankelijk Europa:

172. Zorg op zijn minst voor een adequate en waardige opvolging van mensen met beperkte toegang tot onze gezondheidszorg, zoals vluchtelingen.
173. Veel meer op Europees niveau handelen op het gebied van gezondheidszorg, een zwak punt in de Europese samenwerking. Iedereen binnen de EU moet toegang hebben tot kwalitatieve en gestandaardiseerde gezondheidszorg om de gezondheid van alle Europeanen te waarborgen.
174. Het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) moet belast worden met de uitvoering van een proactief vaccinatieplan, waarbij de vaccinatiegraad van elke lidstaat wordt geregistreerd en zorgvuldig gevolgd. Dit zou ook helpen bij het sturen en stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe vaccins.

Opiniestukken

- Les droits acquis par les fonctionnaires grèvent le développement des entrepreneurs, François Toussaint, levif.be 2015.
- Quand les titulaires des professions libérales ne travaillent plus seule, Joeri Colson, levif.be 2015.

We behandelen stemmingsstoornissen en mentale problemen nog te vaak met bekende oude remedies: pillen en medicalisering. Dit kan anders en beter:

175. Herzie de masteropleidingen in psychologie en psychotherapie op basis van een 4+2 jaar systeem: de eerste vier jaar zouden gericht zijn op het verwerven van basiskennis op theoretisch niveau, gevolgd door twee jaar stage als psychotherapeutisch assistent in een erkend centrum.
176. Stel voor psychotherapie een vergoedingssysteem in dat vergelijkbaar is met dat voor fysiotherapie: gedeeltelijke vergoeding van een beperkt aantal sessies op basis van de diagnose en op voorschrift van de huisarts of psychiater.
177. In dit verband een centrale en coördinerende rol toekennen aan de huisarts.
178. We moeten vermijden dat we meteen elk mentaal probleem willen medicaliseren. We kunnen immers veel leren van de gevoeligheid van mensen met psychische aandoeningen. We hebben niet noodzakelijk de diensten van een psycholoog of psychiater nodig, en nog minder van pillen. Soms kunnen vriendschappen, maatschappelijke betrokkenheid, fysieke activiteit of wat meer spiritualiteit volstaan.
179. Het leveren van gezondheidszorg lijkt tegenwoordig synoniem te zijn geworden met complexe cijfers en accreditatie. De relatie tussen de patiënt en de zorgverlener moet (opnieuw) de kern van ons zorgsysteem (gezondheidszorg) worden.

Dit is hoe we de schadelijke gevolgen van overmatig alcoholgebruik zouden aanpakken:

180. Niet door symbolische maatregelen zoals het verbieden van bierblikjes in automaten met een eID-systeem.
181. Nultolerantie voor alcohol achter het stuur kan een verandering teweegbrengen in onze zorgwekkende 'drink and drive'-cultuur.
182. Wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat een verhoging van de accijnzen, vooral op de goedkoopste (sterke) dranken en populaire producten onder jongeren, leidt tot een daling van de consumptie (ook bij problematische consumenten).
183. Het verlagen van de toegangsdrempel tot beschikbare zorg, zoals hulp bij verslaving en psychologische ondersteuning, al dan niet gecombineerd met nieuwe medicijnen, kan nieuwe perspectieven bieden aan alcoholisten.

Opiniestukken

- Seuls des soins de santé européens nous garderont en bonne santé, Sam Proesmans, levif.be 2015.
- L'après Obama version Trump, Sam Proesmans, L'Echo 2017.

ONZE VOORSTELLEN OVER GEVANGENISSEN

184. Overweeg re-integratietrajecten, geactiveerd vanaf het begin van de detentieperiode, zoals het TR-traject in Nederland, gecombineerd met cognitief-gedragsmatige coachingsessies.
185. Overweeg een innovatief financieel instrument om nieuwe programma's te testen en de impact ervan te meten, terwijl het risico voor de overheid beperkt blijft.
186. Introductie van een basiswet die 50% van de besparingen op federaal niveau zou herverdelen naar de Gewesten en Gemeenschappen.
187. Bevorder samenwerking met het maatschappelijk middenveld dat actief is in de gevangenis en zorg voor een betere coördinatie van de Belgische institutionele structuur.
188. De rol van gevangenisbewaarders herwaarden, specifiek personeel werven voor begeleiding bij re-integratie, en investeren in training
189. Garanderen van een minimale dienstverlening tijdens stakingen van het gevangenispersoneel.
190. Een database ontwikkelen en onderhouden met meer kwantitatieve indicatoren over recidive en de maatschappelijke kosten van het gevangenisstelsel, om de ontwikkeling van een gevangenisbeleid te bevorderen dat meer gebaseerd is op feitelijke gegevens.

Persartikels en opiniestukken

- Prisons: pourquoi un tel taux de récidive chez les ex-détenus ? RTBF 2018.
- Un détenu sur quatre récidive dans les deux ans, Le Soir 2018.

RAPPORT

Onze gevangenis, een gevaar voor elk van ons (2018)

Auteurs: Paul Dermine, Thomas Dermine, Laurent Hanseeuw, Johan Heymans, Sam Proesmans, Audrey Hanard (ed.)

LEGALISATIE VAN CANNABIS: DRIE SCENARIO'S

191. Evalueer de impact van een verandering in het cannabisbeleid op de overheidsfinanciën. De Vrijdaggroep stelt drie scenario's voor om de omvang van de middelen die bepaalde keuzes zouden vrijmaken te evalueren, bijvoorbeeld om pijlers zoals preventie of risicobeperking te versterken.

RAPPORT

Cannabis legaliseren? Wat zou een veranderd cannabisbeleid opbrengen voor ons land? (2019)

Auteurs: Julien Raone (ed.), Audrey Hanard, Sam Proesmans

Persartikels en opiniestukken

- Comment la légalisation du cannabis rapporterait des millions d'euros au budget de l'État, RTBF 2019
- Légaliser le cannabis: comment ça pourrait rapporter 144 millions d'euros à l'État, Le Soir 2019

EUROPA

VOORSTELLEN OM DEMOCRATISCHER TE WORDEN EN OM EUROSCEPTICI TEGEN TE GAAN

192. Maak de notulen en stemmingen van de vergaderingen van de Raad van de Europese Unie.
193. Nationale parlementen moeten via de minister een verslag van de vergaderingen van de Raad ontvangen.
194. Er moet ook overwogen worden om nationale parlementen in staat te stellen meer controle uit te oefenen op de standpunten van hun minister. Dit kan bijvoorbeeld door binnen de respectievelijke parlementaire commissies een stemming te organiseren over het mandaat dat in de Europese raden verdedigd moet worden.
195. Nationale parlementen zouden hun eigen afgevaardigden naar de Raad van de Europese Unie moeten kunnen sturen, op basis van een duidelijk mandaat.
196. Tegelijkertijd moet de Commissie de omschakeling maken van een technische bureaucratie naar een politiek orgaan dat de parlementaire meerderheid weerspiegelt.
197. Het Europees Parlement moet, samen met de Commissie, wetgevend initiatiefrecht krijgen.
198. De Europese begrotingscyclus moet samenvallen met die van de Europese verkiezingen, zodat het herverkozen parlement zijn volledige controlerende rol op de uitgaven van de Unie kan uitoefenen.
199. In ruil voor deze verschuiving van macht naar de plenaire vergadering moeten parlamentsleden veel meer verantwoording afleggen. Dit betekent dat een deel van hun vergoeding afhankelijk moet zijn van hun aanwezigheid en geleverde werk. De toewijzing van middelen aan hen moet ook openbaar worden gemaakt.
200. De eurozone moet mechanismen ontwikkelen om inspanningen om een crisis te bestrijden uit te breiden.
201. We moeten geleidelijk evolueren naar een fiscale unie, waarschijnlijk onder andere via automatische transfers tussen de lidstaten van de eurozone, een aanzienlijke begroting voor de eurozone en een Europese minister van Financiën.
202. We moeten nadenken over hoe we deze fiscale unie op een democratische manier kunnen implementeren en beheren.
203. Het Noorse model is geen voorbeeld dat buiten de EU zou kunnen werken, maar eerder binnen de interne markt. Noorwegen is welvarend niet omdat het buiten de EU staat, maar omdat het in de praktijk deel uitmaakt van alle aspecten ervan. Pro-Europese politici moeten dit bericht met overtuiging durven uitdragen.

ONZE VOORSTELLEN OM EUROPA EN BELGIË IN STAAT TE STELLEN HUN GRENZEN VEILIGER TE MAKEN

204. Alleen een sterk nabuurschapsbeleid en een nieuwe Europese invloedssfeer kunnen toekomstige Europese generaties behoeden voor grotere onveiligheid.
205. Het is waarschijnlijk tijd dat Europa, in navolging van de strijd tegen de proliferatie van kernwapens en landmijnen, het initiatief neemt in de strijd tegen de ongebreidelde vermenigvuldiging van raketten. Een verdrag over luchtdoelraketten is het minste wat we kunnen doen voor de slachtoffers van vlucht MH17.
206. In plaats van te investeren in gevechtsvliegtuigen, kan defensie beter haar financiële middelen besteden aan het verbeteren van haar inlichtingendiensten en digitale infrastructuur, en zich blijven specialiseren in gebieden die zij al kent, zoals vredesmissies.

Opiniestukken

- Lessen uit vlucht MH17, Jonathan Holslag, De Standaard 2014.
- We mogen niet naïef zijn over investeringen in defensie, maar de regering moet een visie voorleggen, Ruben Degraeve, knack.be 2016.

VOOR MODERNE EN DEMOCRATISCHE EUROPESE INSTELLINGEN

De Unie van de volken

207. Blijven werken aan het project van transnationale lijsten
208. Democratische conventies aanmoedigen
209. Het Europees burgerinitiatief (EBI) versterken

Het prerogatief van het Parlement

210. Het initiatiefmonopolie van de Commissie afschaffen.
211. De parlementaire cyclus en het meerjarig financieel kader van de EU (MFK) aanpassen.

De waarde van coördinatie

212. Het Europees semester aanvullen met monitoring van sub-inflatoire fenomenen
213. Een begroting voor de eurozone creëren en de Bankunie voltooiën
214. De mobiliteit van werknemers stimuleren
215. De sanctiemechanismen voor lidstaten herzien wanneer zij de fundamentele waarden van de Unie niet respecteren.

VOOR EUROPESE BELEIDS- MAATREGELEN TER BEVOR- DERING VAN INDUSTRIËLE HEROOPLEEVING IN HET DIGITALE TIJDPERK

216. Investeer in essentiële digitale activa, technologieën en omgevingen.
- Een universeel recht op leren (DUA) vaststellen
 - Een Europees programma voor coërdinatie en ondernemerschap voor jongeren uitrollen
 - Baanbrekende Europese initiatieven lanceren op het gebied van de meest cruciale technologieën en industrieën
217. Trouw blijven aan Europese humanistische waarden
- Een Europees observatorium voor digitale bedrijven en gegevensgebruik oprichten
 - Een Europese Technologie- en Menselijke Ethiek Commissie (ETHEC) creëren
 - Burgers opleiden in privacy, toestemming en gegevensgebruik
218. Vorm geven aan een eengemaakte Europese digitale markt door regulering van internetgiganten

VOOR EEN NIEUW SOCIAAL EUROPA

219. De minimale duur van het vaderschapsverlof op Europees niveau vaststellen op 1 maand (minimum)
220. Werkloosheidsverzekeringsrechten draagbaar maken in de EU zonder tijdslimiet
221. De negatieve impact van kortdurende professionele uitwisselingen tussen lidstaten op de sociale rechten van Europese werknemers beperken

VOOR EEN ECHE EUROPESE STRATEGIE OP HET GEBIED VAN IMMIGRATIE

222. Centraal beheer van opvangcentra voor migranten
223. Een Europese asielstatus definiëren
224. Een op quota gebaseerd Europees vluchtelingenbeleid

PUBLICATIES

Wij, Europeanen — Een Europese agenda voor elk van ons (2018)

Auteurs: Morad Chahboun, Paul Dermine, Thomas Dermine, Nathalie François, Arthur Ghins, Audrey Hanard, Laurent Hanseeuw, Laurent Hublet, Maxime Parmentier, Briec Van Damme (ed.).

ONZE BUITENLANDSE POLITIEK

HERUITVINDEN VAN DE BELGISCH-CONGOLESE BETREKKINGEN

Op basis van een alomvattende strategische partnerschap:

- 225. Het opzetten van een informele diplomatieke coördinatiegroep ('BC8') met technische ondersteuning om gezamenlijke strategische doelstellingen vast te stellen en te evalueren.
- 226. Het bevorderen van de interesse van jonge Belgische en Congolese politici in de relatie tussen beide landen door middel van regelmatige ontmoetingen tussen jonge Belgische en Congolese parlementsleden.
- 227. Meer financiële middelen beschikbaar stellen voor ontwikkelingssamenwerkingsprojecten die voldoen aan de strategische doelstellingen van beide landen.
- 228. Vaker militaire samenwerking gebruiken als hefboom voor sociaaleconomische ontwikkelingsacties, gebaseerd op het succes van de recent toegepaste 3D-aanpak.

De economische uitwisselingen rond gemeenschappelijke belangen nieuw leven inblazen:

- 229. Meer mogelijkheden creëren voor uitwisseling tussen Belgische en Congolese ondernemers.
- 230. Een ondersteunings- en begeleidingsbureau oprichten voor Belgische en Congolese ondernemers die willen samenwerken.
- 231. Prioritaire sectoren voor economische samenwerking identificeren om bedrijven oproepen tot projecten voor Belgisch-Congolese samenwerking voor te stellen.

232. Samenwerken aan het creëren van een gunstiger ondernemingsklimaat, onder meer door de Congolese staat expertise te bieden op juridische kwesties of over het aantrekken van investeerders.

233. Samenwerken aan de ontwikkeling van innovatieve financieringskanalen in Congo, met name een kapitaalmarkt, het mobiliseren van de spaargelden van de Congolese diaspora en een financieringsfonds voor KMO's.

De culturele uitwisselingen versterken als onderscheidend element:

234. Op het gebied van artistieke creatie, het versterken van de verbinding tussen westerse en Afrikaanse, Belgische en Congolese kunstenaars, zodat zij zich kunnen voeden met elkaars creatieve potentieel.

235. Op het gebied van artistieke verspreiding, het ondersteunen van de programmering van Belgische en Congolese artiesten in Congo, België en op het internationale toneel in het algemeen.

236. Congo ondersteunen in zijn ambitie om zijn internationale culturele uitstraling te vergroten, in Afrika en daarbuiten, door de ontwikkeling van een industrie, met name op het gebied van muziek of film.

237. Het bevorderen van de ontwikkeling van een Afrikaanse kunstmarkt, met speciale aandacht voor de Congolese kunst, door te steunen op de respectabele positie die België inneemt in de wereld van de hedendaagse kunst.

De menselijke uitwisselingen versterken door het herstructureren van de gemeenschappelijke Belgisch-Congolese ruimte:

238. Het vergroten van de mobiliteit van personen tussen België en Congo door het verminderen van belemmeringen (visumprocedures en kosten) en de kosten van luchtvervoer.
239. Het formaliseren van ontmoetingen, van welke aard dan ook, tussen Belgen en Congolezen (zustersteden, jeugdontmoetingen, universitaire uitwisselingen, ...) en het oprichten van een Instituut voor Belgisch-Congolese betrekkingen.
240. De actieve en constructieve rol van de Congolese diaspora versterken in de ontwikkeling van Congo.
241. De ontwikkeling van menselijk kapitaal en universitaire samenwerking richten op de ontwikkelingsbehoeften van Congo (energie, landbouw, infrastructuur, overheidsbeheer) en de openstelling

van Congo naar de wereld. De samenwerking tussen het Egmont Instituut in België en de Nationale School voor Administratie van Congo kan in dit verband als voorbeeld dienen.

242. Nieuwe media en amusementsprogramma's benutten, bijvoorbeeld twee reality-tv-shows: een Belgische uitgezonden in Congo en een Congolese uitgezonden in België.

Opiniestukken

- La fondation de la modernité au Congo, Laurent Hanseeuw, levif.be 2015.

RAPPORT

De Belgisch-Congolese betrekkingen heruitvinden (2014)

Auteurs: Madimba Kadima-Nzuji, Blaise Mbatshi, Sylvain Mudikongo, Nicolas Baise, François Toussaint et Jonathan Holslag

DUURZAME ECONOMISCHE GROEI

HERSTELLEN VAN ZICHTBAARHEID EN STREVEN NAAR MEER TRANSPARANTIE OVER BUITENLANDSE INVESTERINGEN EN WERKGELEGENHEID IN BELGIË, EVENALS OVER DE IMPACT VAN VERSCHILLENDE REEDS GENOMEN POLITIEKE MAATREGELEN

243. We stellen allereerst voor om een verklaring te zoeken voor de plotselinge uittocht van directe buitenlandse investeringen in sectoren zoals hoofdkantoren, holdings en de farmaceutische industrie, door middel van parlementaire vragen (met name over de 7 miljard euro aan netto investeringsinkomsten die elk jaar uit ons land verdwijnen).
244. We stellen ook voor dat regeringen een gezamenlijke groep van deskundigen samenstellen om de kosten en baten van buitenlandse investeringen voor verschillende sleutelsectoren te evalueren. In dit verband is het belangrijk om een duidelijk beeld te krijgen van directe kosten zoals specifieke fiscale maatregelen, subsidies, financiering van infrastructuur, enz., en van indirecte kosten die op de samenleving worden afgewenteld, ook wel externe effecten genoemd, zoals vervuiling, verkeerscongestie, volatiliteit op de financiële markten, enz. Het is erg belangrijk dat dit proces wordt ondersteund door alle machtsniveaus.
245. Op Europees niveau zou ons land moeten pleiten voor volledige transparantie op het gebied van buitenlandse investeringen.
246. We moeten dus beter gebruikmaken van hefboomen voor het creëren van duurzame banen op lange termijn, in plaats van tevreden te zijn met een kortetermijnvisie die in een glazen bol wordt waargenomen. Naast fiscale en loonconcurrentie zijn de groeifactoren op de Belgische arbeidsmarkt gerelateerd aan de ontwikkeling van menselijk kapitaal: in het onderwijs om onze jongeren de sleutels tot hun toekomst te geven, en in permanente vorming om het arbeidsaanbod en de vraag beter op elkaar af te stemmen.

Opiniestukken

- Hebben we in 200 jaar economische theorie dan niets geleerd?, de vrijdaggroep, knack.be 2015.
- La création d'emplois et la boule de cristal, Thomas Dermine, L'Echo 2016.
- L'infrastructure publique mérite un débat public, Michel De Muynck, L'Echo 2016.

EEN STERK INVESTERINGS- BELEID IS NIET MOGELIJK ZONDER EEN STERK ECO- NOMISCH BELEID

247. Alle overheden zouden zich volledig bewust moeten zijn van het feit dat een economie, zelfs internationaal open, een doeltreffend en vooruitziend beleid vereist. Hoe meer de economie open is, hoe belangrijker het is om te zorgen voor de voordelen van internationale stromen van kapitaal, handel en kennis. We pleiten niet voor een protectionistische staat, maar voor een sturende staat die ten dienste staat van het algemeen belang en niet van een bepaalde sector of belangengroep. Het gaat om competitieve connectiviteit
248. We pleiten voor het versterken van de regionale adviesraden voor sociaal-economische zaken (SERV, CES, CESRW), waar werkgevers- en werknemersorganisaties meer inzetten op gezamenlijk onderzoek en planning.
249. We pleiten voor een kleine federale adviesraad voor economisch en strategisch beleid, waarin experts van regionale adviesraden samen aanbevelingen ontwikkelen voor federale beleidsdomeinen zoals financiën, pensioenen, enz.
250. We dagen alle adviesraden uit om binnen het jaar een economisch toekomstplan voor onze regio's en ons land in 2030 op te stellen. Wat zijn de doelstellingen en hoe definiëren we het algemeen belang? Wat zijn de instrumenten? Hoe implementeren we dit in een onzekere economische context?

251. Op basis hiervan zou er een specifiek plan voor buitenlandse investeringen moeten worden opgesteld. Wat zijn onze belangen? Waar kunnen buitenlandse investeringen nuttiger zijn dan eigen investeringen?

WE MOETEN DURVEN GEBRUIK TE MAKEN VAN ONZE EIGEN MIDDELEN VOOR NOODZAKELIJKE INVESTERINGEN

252. We moeten zoveel mogelijk controle houden over de gezondheidszorgsector. Dit is de snelst groeiende sector, en een heimelijke overname van infrastructuur door buitenlandse zorgaanbieders kan ons duur komen te staan, zonder garantie op kwaliteitsdiensten.
253. We moeten er alles aan doen om te voorkomen dat begrotingstekorten en vooral het gebrek aan langetermijnvisie onze overheden ertoe aanzetten toekomstige grote infrastructuurprojecten uit het buitenland te financieren, uit gemakzucht.
254. Alleen al de oplossing voor verouderde kerncentrales zal minimaal 50 miljard euro kosten. En er is ook een achterstand op het gebied van schoolgebouwen, transportinfrastructuur, enz. Naast de eerste pijler van publieke financiering pleiten we voor de ontwikkeling van een tweede pijler van publieke gemeenschapsfinanciering, met de mogelijkheid om obligaties af te sluiten op lokaal, regionaal en nationaal niveau.

255. We moeten ook burgers en fondsen stimuleren om samen te investeren, zodat deelnemende gezinnen en bedrijven direct de tastbare resultaten van hun investering kunnen zien. De federale overheid zou bijvoorbeeld kunnen nadenken over een systeem van (gedeeltelijke) fiscale aftrekbaarheid van verliezen geleden door particuliere investeerders in infrastructuurprojecten, een (nieuwe) verlaging van de roerende voorheffing, cofinanciering met overheidsfondsen of het toekennen van overheidsgaranties (bijvoorbeeld via Participatiemaatschappij Vlaanderen). Publiekscampagnes voor bewustwording en informatie zijn essentieel in deze context.
256. Risicovolle investeringen die aanvankelijk door overheidsfondsen worden gedaan, moeten worden omgezet in structureel aandeelhouderschap om langetermijngroei te ondersteunen.
257. De Vrijdaggroep beveelt de oprichting aan van een Brusselse beurs voor 'start-ups' en 'grown-ups': de Brussels Startup Stock Exchange, naar het model van het Londense initiatief. Er moet binnen Euronext Brussel een gemakkelijk toegankelijke aandelenmarkt worden georganiseerd, waarbij de overheid steun verleent door kleine bedrijven te helpen bij hun notering, hun duurzame verankering via openbare participatiemaatschappijen, de financiering van een standaard 'family proof' audit die vooral risico's beoordeelt, en publiciteit in Belgische media.
258. Als investeringen onze economie versterken, moeten onze overheden ze fiscaal vrijstellen.

WIJ PLEITEN VOOR EEN BELEID VAN PUBLIEKE INVESTERINGEN, GEZONDE OVERHEIDSFINANCIËN EN EERLIJKE BELASTINGEN, GERICHT OP KWALITEIT EN DUURZAAMHEID

259. De ambiguïteit als gevolg van de administratieve versnippering van ons handelsbeleid is ronduit schadelijk. Wij pleiten voor de oprichting van een uniek Belgisch agentschap voor handel en investeringen. Dit agentschap moet beschikken over een raad van bestuur met vertegenwoordigers van de regio's. Het moet horizontale clusters hebben met investeringsdeskundigen in specifieke sectoren en verticale clusters met specialisten voor bepaalde steden, provincies, economische sectoren, enz.
260. Dit agentschap moet een klantgericht loket worden voor elke buitenlandse investeerder die zich aanmeldt.
261. In België lijkt het ons geschikter om te focussen op grote steden in plaats van regio's om ons imago ten opzichte van buitenlandse investeerders te versterken. Steden hebben meer natuurlijke troeven, een sterkere identiteit en een betere complementariteit.
262. Wij zijn tegen een voorkeursbehandeling van buitenlandse multinationals. Wij pleiten daarom voor veel eenvoudigere wetgeving en belastingen.
263. We hebben een duidelijke strategie nodig voor start-ups.
264. De overheidsinvesteringen zijn de afgelopen 20 jaar gemiddeld met 0,45% per jaar gestegen. In dezelfde periode zijn de reële consumptie-uitgaven van de publieke sector met 2,5% per jaar gestegen. Hiermee doen we het aanzienlijk slechter dan het Europese gemiddelde. Het gebrek aan consensus over het optimale niveau van overheidsinvesteringen hypothekeert het welzijn van toekomstige generaties, vooral in de huidige context van zeer lage rentevoeten.
265. Hoewel de hoge loonkosten in ons land een probleem zijn dat vraagt om een heroverweging van de algehele fiscaliteit, heeft het geen zin om een 'loonauto' voor te stellen met zo'n hoge maatschappelijke kosten. Het is daarom gepast om het gunstige fiscale regime voor bedrijfswagens af te schaffen en de vrijgekomen middelen te gebruiken voor alternatieven zoals het verlagen van de loonkosten of investeringen in openbaar vervoer.
266. Wij verdedigen het idee om de btw op reparaties van veel alledaagse voorwerpen (huishoudelijke apparaten, kleding, enz.) te verlagen tot 12%.
267. Net als in Zweden moeten consumenten die hun elektrische apparaten laten repareren, de helft van de arbeidskosten voor de reparatie fiscaal kunnen aftrekken.

268. Deze initiatieven moeten gepaard gaan met een bewustmakingscampagne: wist u bijvoorbeeld dat de productie van een 32-inch flatscreen 1,2 ton CO₂-equivalent produceert, wat ongeveer 13% van de gemiddelde CO₂-uitstoot van een Belg gedurende een heel jaar vertegenwoordigt, of dat de hoeveelheid afval van grote huishoudelijke apparaten in België tussen 2005 en 2014 met maar liefst 73% is toegenomen? (Eurostat)
269. Gebruik Social Impact Bonds (een 'pay for success' financieringsinstrument) om privaat kapitaal te mobiliseren ter ondersteuning van risicovolle en/of experimentele sociale investeringen en haal dit risico weg uit de publieke sector.
270. Onderzoek de mogelijkheden voor betaling in natura van successierechten.
271. Moeten belastingen altijd aan de staat worden betaald? Waarom niet toestaan dat ze geheel of gedeeltelijk worden betaald aan stichtingen van openbaar nut (die uitdrukkelijk door het parlement worden erkend)?

Opiniestukken

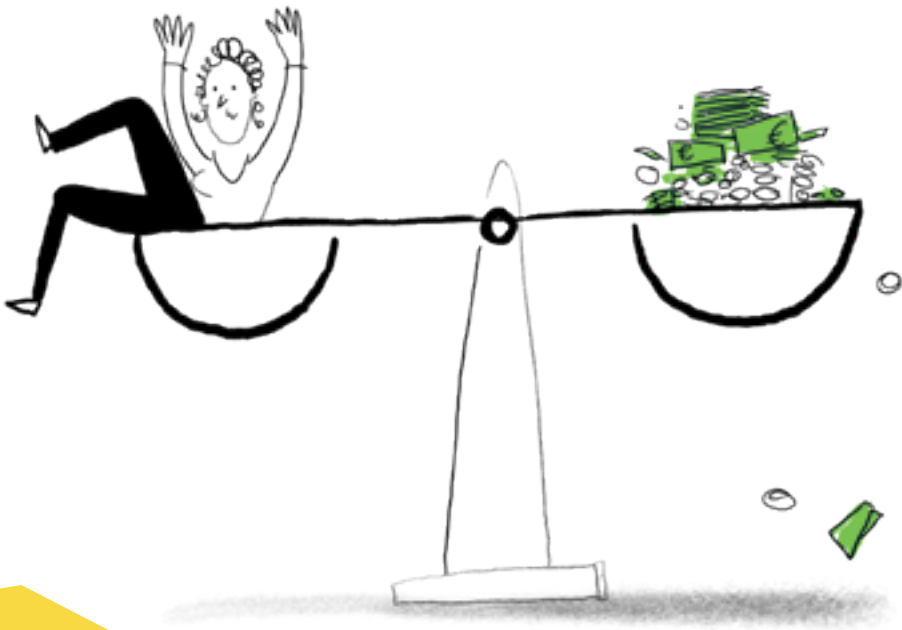
- Laurent Hanseeuw, L'Echo 2015

RAPPORT

De grote leegloop: waarom België teleurstelt in het aantrekken van buitenlandse investeringen en wat we eraan kunnen doen (2015)

Auteur: Jonathan Holslag

HET DEBAT AANWAKKEREN

Naast haar rapporten en perspublicaties organiseert de Vrijdaggroep conferenties, debatten en andere openbare evenementen om het publieke debat te verrijken. Bovendien publiceert de groep alternatieve formaten om nieuwe ideeën te verspreiden.

CONFERENTIES EN DEELNAME

QUO VADIS, BELGIUM ? (2022)

In 2030 zal het Koninkrijk België haar tweehonderdste verjaardag vieren. Sinds onze onafhankelijkheid is er veel veranderd: België is geëvolueerd van een unitaire staat naar een federale staat bestaande uit gemeenschappen en gewesten, met zes regeringen en evenveel parlementen. Opeenvolgende staats hervormingen hebben een complexe staatsstructuur gecreëerd die soms aan duidelijkheid en logica ontbreekt. Tijdens de COVID-crisis werd het Belgische federalisme zwaar op de proef gesteld, met negen ministers van Volksgezondheid die verantwoordelijk waren voor het opstellen van een gezamenlijke strategie. Kortom, de institutionele architectuur lijkt nog niet definitief te zijn. Na 200 jaar moet België echter beginnen te dromen van een hervorming die geen vervolg vereist.

De Vrijdaggroep, een denktank voor jongeren van 25 tot 35 jaar, vond dat de toekomstige institutionele situatie van het land een sereen en diepgaand debat verdient, ver weg van karikaturen en communautaire twisten. Daarom or-

ganiseerde de groep op dinsdag 24 mei 2022 een debat over de institutionele toekomst van België, getiteld “QUO VADIS, BELGIË?” met de volgende deelnemers:

- **Georges-Louis Bouchez (MR)**
Partijvoorzitter
- **Thomas Dermine (PS)**
Federaal Staatssecretaris
- **Sander Loones (N-VA)**
Federaal Parlements lid
- **Oliver Paasch (ProDG)**
Minister-President van de Duitstalige Gemeenschap
- **Elke Van den Brandt (Groen)**
Brussels Minister
- **Benjamin Dalle (CD&V)**
Vlaams Minister
- **Céline Romainville**
Professor in constitutioneel recht, UCLouvain
- **Bart Maddens**
Professor in politieke wetenschappen, KU Leuven

Opiniestukken

- Vierte Region: Paasch geht mit Bouchez in den Clinch, Grenzecho 2022.
- Une réforme de l'État de type “2+2” ou “Belgique à 4”?, Dorian Feron, Thibault Viaene, L’Echo 2022.

WE NEED TO TALK: PARTIJFINANCIERING (2023)

De Vrijdaggroep stond aan de doopvont van 'We Need To Talk', een burgerpanel dat zich over de kwestie van partijfinanciering boog en beleidsklare hervormingsvoorstellen formuleerde.

In 2023 lanceerde de G1000, een platform voor burgerparticipatie opgericht door de gerenommeerde auteur David Van Reybrouck samen met de Vrijdaggroep het project 'We Need To Talk'. Dit project is bedoeld om een brug te slaan tussen burgers en beleidsmakers door middel van georganiseerde burgerdialogen en discussiefora. Het streeft ernaar om burgers actief te betrekken bij het democratische proces, door hen een platform te bieden waar ze hun ideeën, zorgen en suggesties voor maatschappelijke en politieke kwesties kunnen delen. Het eerste project van 'We Need To Talk' richtte zich op het complexe en controversiële thema van partijfinanciering.

Waarom partijfinanciering?

Experts, internationale instellingen en zelfs politici zelf zijn unaniem: het Belgische systeem van partijfinanciering is onhoudbaar. De jaarlijkse partijdotaties bedroegen in 2023 een duizelingwekkende 78 miljoen euro. Ons land is een Europese aberratie: partijen in pakweg Nederland, Duitsland, Zweden en Denemarken moeten het stellen met een fractie van de financiering van hun Belgische tegenhangers.

De omvang van de dotaties is niet het enige zorgpunt. Ook het wetgevend kader rond financiering van partijen en hun verkiezingscampagnes is toe aan een metamorfose. Al jaren wijst de Raad van Europa op de diepgeworteld problemen. De Belgische politiek geeft geld aan zichzelf en wordt vervolgens gecontroleerd ... door zichzelf. Er is nauwelijks onafhankelijk toezicht. De politieke arena, die zou moeten uitblinken in transparantie en integriteit, blijkt eerder een schimmige werkplaats voor erg moeilijk leesbare geldstromen. Dit is nefast voor het publieke vertrouwen in de democratie. De inkomsten stijgen, maar de geloofwaardigheid kalft af.

Onze partijen kunnen bovendien door hun schier onuitputtelijke oorlogskas permanent (online) campagne voeren, wat de stabiliteit van ons politiek systeem nog verder ondermijnt en het democratische debat vertroebelt met online geruzie en fake news. De nadruk ligt steeds meer op soundbites en polarisatie, en almaar minder op beleid. Partijen hebben vorig jaar samen meer dan 6 miljoen euro uitgegeven aan advertenties op sociale mediaplatformen. België is al jarenlang de ongecroonde Europees kampioen.

Politieke partijen leunen voor 75% van hun financiering op publiek geld. Dit is op zich geen negatief gegeven, aangezien niemand terug wil naar het ongereguleerde Wilde Westen ten tijde van de smeergeldaffaires. Overheidsdotaties milderen het gevaar op corruptie, maar het gevolg is wel dat partijen minder drang voelen om hechte banden met de samenleving te onderhouden, zoals het werven van eigen fondsen via lidgelden. Naarmate partijdotaties stijgen, krimpen hun ledenaantallen, wat mogelijk wijst op een toenemende vervreemding van de burgers die ze geacht worden te vertegenwoordigen. Dit reflecteert zich ook in het stemhokje: verkiezing na verkiezing blijven steeds meer burgers thuis of stemmen ongeldig.

In het huidige systeem is ook een Mattheüs-effect ingebakken: gevestigde partijen en fracties worden bevoordeeld ten koste van kleinere partijen en nieuwkomers. Dit creëert een hoge barrière voor nieuwe politieke bewegingen die frisse ideeën naar de tafel willen brengen.

Partijen zijn het kamerbreed eens dat het huidige financieringssysteem niet meer te handhaven is. Ze hebben overigens zelf talloze voorstellen gelanceerd. Elke concrete stap richting hervorming blijft echter uit. De kern van het probleem ligt bij het feit dat politieke partijen zelf over hun financiering beslissen. Geen enkele partij durft over de eigen schaduw te stappen, gedreven door de angst om meer centen te verliezen dan de politieke concurrentie.

Rol van het burgerpanel

Het burgerpanel van 'We Need To Talk', bestaande uit 60 gelote burgers die een dwarsdoorsnede van onze samenleving vertegenwoordigen, kwam gedurende drie intensieve weekenden samen om diepgaand na te denken over en aanbevelingen te formuleren voor een betere partijfinanciering. Deze groep burgers, die een dwarsdoorsnede van de samenleving vertegenwoordigt, werd zorgvuldig geselecteerd om een zo divers en representatief mogelijk beeld van de Belgische bevolking te geven.

Tijdens deze sessies kregen de deelnemers toegang tot een breed scala aan informatie, verzorgd door onafhankelijke experts, om een goed onderbouwd en breed perspectief op het onderwerp te waarborgen. Ook werd een dialoog opgestart met de politieke partijen zelf. De burgers kregen de kans om direct van de partijen zelf te horen, hun standpunten en de uitdagingen waar zij mee te maken hebben te begrijpen. Dit stelde hen in staat om een meer genuanceerd beeld te vormen van de bestaande situatie en de complexiteit van partijfinanciering. Om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen ook werkelijk resoneren met wat er leeft bij het brede publiek, werden de deelnemers ook geïnformeerd over de algemene publieke opinie en de zorgen die leven onder de burgers. Deze interactie tussen de expertise van specialisten, de visies van politieke partijen en de stem van het volk zorgde voor een rijke basis voor de uiteindelijke aanbevelingen.

Eindrapport en ontvangst in het parlement

Na afloop van de sessies werden 34 concrete aanbevelingen van het burgerpanel gebundeld en overhandigd aan de Commissie Grondwet van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De voorstellen bieden nieuwe perspectieven over hoe we een meer evenwichtige en democratisch verantwoorde partijfinanciering kunnen realiseren.

Het burgerpanel en de Vrijdaggroep zijn tot tweemaal toe in het parlement ontvangen om de voorstellen te bespreken. Ondanks unaniem lovende reacties over het geleverde werk, is het teleurstellend dat, hoewel er een parlementaire meerderheid lijkt te zijn voor veel van de voorstellen, de regeringspartijen geen overeenstemming kunnen bereiken over zelfs de kleinste hervormingen. 'We Need To Talk' en de Vrijdaggroep geven echter niet op en blijven zich inzetten voor dit essentiële thema.

Opiniestukken

- Mode d'emploi du panel citoyens «Il faut qu'on parle», Le Soir 2023.
- Financement des partis: l'intelligence collective pour sortir de l'impasse politique ?, Dorian Feron, RTBF 2023.
- Briser le tabou du financement des partis, L'Echo 2023.
- Wil je meer democratie? Geef de politieke partijen dan minder geld, Thibault Viaene, De Standaard 2024.

DE STEM VAN ONZE GENERATIE TIJDENS DE CORONACRISIS (2020)

De coronaviruspandemie en de noodmaatregelen die zijn genomen om deze te bestrijden, hebben ons in een crisis op alle fronten gestort. Er zijn echo's van de economische crisis van 2007/2008 en de daaropvolgende eurozonecrisis, en internationaal is er een versnelling van de crisis in het multilateralisme. Deze pandemie werpt echter ook licht op de gezondheid van de planeet en de directe impact daarvan op onze gezondheid. De drastische maatregelen die in de meeste landen zijn genomen roepen vragen op: wat als we even drastische maatregelen zouden nemen voor de uitdagingen van onze generatie, zoals klimaat, ongelijkheid en privacy?

Voor dit rapport hebben we 43 voorstellen verzameld die ideeën en trends vertegenwoordigen die we vandaag in de samenleving waarnemen, en enkele voorstellen die nog steeds "aan de rand" zijn. We hebben Ipsos gevraagd om onderzoek te doen onder 500 jongeren tussen 24 en 35 jaar (de generatie die wij vertegenwoordigen) om te weten te komen wat zij van deze ideeën vinden en hoe zij denken dat deze ideeën onze toekomst zullen bepalen.

Opiniestukken

- De la génération de la crise à la génération de la transition, Sofie De Coker, Stefanie Dens, Magali Van Coppenolle, L'Echo 2020.

ENQUÊTERAPPORT

De stem van onze generatie tijdens de coronacrisis (2020)

Auteurs: Sofie De Coker, Stefanie Dens, Magali Van Coppenolle

KLIMAATLIJN (2021)

Onze planeet warmt op, het klimaat verandert. Maar de exacte mate van opwarming en de omvang van klimaatverandering hangen af van één factor: de mens en zijn vermogen om op korte termijn minder broeikasgassen uit te stoten.

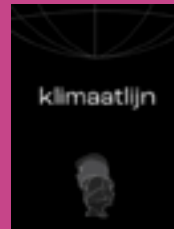
Om deze ongekende uitdaging aan te gaan, heeft de internationale gemeenschap zich sinds 1988 min of meer succesvol georganiseerd op de volgende manier: het verzamelen en beoordelen van wetenschappelijke studies via het IPCC, het organiseren van gestructureerde discussies via de UNFCCC, het opstellen van en zich engageren in internationale overeenkomsten (zoals de Kyoto- of Parijse akkoorden) en Europese en nationale wetgeving. Deze 33 jaar van inspanningen hebben geleid tot acties, maar missen de nodige ambitie om klimaatverandering aan te pakken. Het begrijpen van de trage opkomst van een wereldwijd en nationaal klimaatbestuurskader is echter essentieel om het te verbeteren en onze volgende stappen beter te bepalen.

De Vrijdaggroep heeft de geschiedenis van het Belgische klimaatbeleid sinds 1988 in kaart gebracht.

Naar de klimaatlijn: klimaatlijn.be

Opiniestukken

- Mon déluge est votre sécheresse, Stefanie Dens, Aline Buyschaert, Marie Romain, Magali Caroline Van Coppenolle, L'Echo 2021.

RAPPORT-WEBSITE

Klimaatlijn (2021)

Auteurs: Aline Buyschaert, Stefanie Dens, Marie Romain, Magali Caroline Van Coppenolle

